

BIULETYN

STOWARZYSZENIA KARTOGRAFÓW
POLSKICH

NR 7
LISTOPAD 2002

WYDANIE KONFERENCYJNE

WROCŁAW

SPIS TREŚCI

<i>Koleżanki i Koledzy Kartografowie</i>	4
Część konferencyjna	
Program Konferencji	6
<i>Jerzy Albin</i> – Kartografia w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii	8
<i>Jan Krupski</i> – Zawód „kartograf”	8
<i>Jacek Pasławski</i> – Kartografowie po studiach uniwersyteckich	13
<i>Ewa Krzywicka-Blum, Andrzej Makowski</i> – Kartografowie po studiach geodezyjnych – zakresy kształcenia	16
<i>Wolf Günther Koch</i> – The Profession of Cartographer in the Federal Republic of Germany	22
<i>Miroslav Mikšovský</i> – The Cartographer’s Profession in the Czech Republic	25
<i>Adolf Jankowski</i> – Zmiany w ustawie Prawo geodezyjne i kartograficzne i ich interpretacja	27
<i>Roman Kasprzak</i> – Samorząd zawodowy w geodezji i kartografii	27
<i>Joanna Bac-Bronowicz</i> – Możliwość utworzenia samorządu zawodowego osób zajmujących się opracowaniem, redagowaniem i reprodukowaniem zobrazowań przestrzennych środowiska geograficznego	30
<i>Jan Krupski, Roman Janusiewicz</i> – samodzielne funkcje zawodowe w zakresie kartografii	34
<i>Sybilla Stanisławska-Kloc</i> – Ochrona utworu kartograficznego w świetle ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych	35
<i>Władysław Pawlak</i> – Etyka w interpretacji i stosowaniu ustawy „Prawo autorskie i prawa pokrewne”	35
<i>Wojciech Jankowski</i> – Kartografia w prawie autorskim	36
<i>Grzegorz Kurzeja</i> – Reorganizacja Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej	37
<i>Robert Pajkert</i> – Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej jako źródło danych geodezyjno-kartograficznych o regionie	37
<i>Jerzy Zieliński</i> – Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach	40
Koniec części konferencyjnej	
<i>Joanna Bac-Bronowicz, Jan Krupski, Wojciech Jankowski</i> – Uwagi SKP do projektu nowelizacji ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne	47
<i>Joanna Bac-Bronowicz</i> – Projekty polskich norm dotyczące informacji geograficznej opiniowane przez SKP	58
SPRAWOZDANIA	
<i>Wojciech Jankowski</i> – Przedstawiciele geodetów i kartografów u Prezydenta RP	60
SPRAWY CZŁONKOWSKIE	
Lista członków SKP wg stanu na 18. 11. 2002 r.	61
KOMUNIKATY	
Jubileusz 50-lecia Zakładu Kartografii Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego	65
KARTOGRAF W KARYKATURZE	66

Biuletyn Stowarzyszenia Kartografów Polskich, ISSN 1509-8001

Wydawca: Stowarzyszenie Kartografów Polskich
Ul. Kochanowskiego 36, 51-601 Wrocław
tel. (071) 372-85-15 e-mail: SKP@kgf.ar.wroc.pl
(www.aqua.ar.wroc.pl/SKP)

Redaktor numeru: Jan Krupski

Współpraca redakcyjna:
Joanna Bac-Bronowicz,
Roman Janusiewicz,

Projekt emblematu SKP – Stanisław Rogowski
Nakład: 220 egz.

Druk i oprawa: Kopland. Centrum kserograficzne, Wrocław

© Copyright by Stowarzyszenie Kartografów Polskich, Wrocław 2002

Koleżanki i Koledzy Kartografowie !

Oddajemy do Waszych rąk kolejny numer naszego Biuletynu. Wydajemy go z okazji I Zawodowej Konferencji SKP i w ogóle pierwszej tak poważnej imprezy zorganizowanej przez Stowarzyszenie wraz z Instytutem Geograficznym Uniwersytetu Wrocławskiego. Miejsce, czas i współorganizator zostały dobrane nieprzypadkowo – tematyka zawodu kartografa wiąże się ściśle z miejscem ich kształcenia, a Zakład Kartografii Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego jest jednym z trzech ośrodków uniwersyteckich w kraju, prowadzących specjalizację kartografii. Czas wybrano szczególnie, ponieważ w listopadzie tego roku Uniwersytet Wrocławski świętuje Jubileusz 300-lecia istnienia i nasza konferencja odbywa się w ramach obchodów tego Jubileuszu. Ponadto w przyszłym roku Zakład Kartografii będzie obchodzić swój jubileusz 50-lecia założenia Katedry Kartografii (późniejszego Zakładu).

Poświęcenie tematyki konferencji sprawom zawodu kartografa jest realizacją statutowych obowiązków Stowarzyszenia. Jak dotąd ta problematyka nie była przedstawiana na szerszym forum, a tę konieczność wymusiły zmiany ustrojowe w Polsce po 1989 r. Chcemy ukazać społeczności kartografów jak również przedstawicielom odpowiednich urzędów i instytucji wiele problemów dotyczących tej profesji. Pojawiały się bowiem poglądy, że zawód kartografa nie istnieje (w sensie prawnym). Sam zakres wszelkiego rodzaju działalności w dziedzinie kartografii także budzi wiele nieporozumień, ponieważ jest szeroko powiązany z innymi dziedzinami, zwłaszcza w aspekcie prawnym. Mamy nadzieję, że ta konferencja pozwoli wyjaśnić przynajmniej część problemów i stanie się zaczątkiem dalszej działalności i aktywności nie tylko członków SKP w odniesieniu do naszego zawodu.

Życzymy Państwu owocnych obrad i wielu korzyści z uzyskanych wiadomości.

W imieniu Zarządu Głównego SKP

/-/ Dr Jan Krupski

STOWARZYSZENIE KARTOGRAFÓW POLSKICH
INSTYTUT GEOGRAFICZNY UNIWERSYTETU WROCŁAWSKIEGO

Patronat

GLÓWNY GEODETA KRAJU
MARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

ZAWÓD KARTOGRAFA

WROCŁAW, 21-23 LISTOPADA 2002

*STRESZCZENIA REFERATÓW
(ABSTRACTS OF REFERATES)*

Program Konferencji

21. listopada 2002 r.

- godz. 8.00 - rejestracja uczestników przy wejściu do Oratorium Marianum, Uniwersytet Wrocławski
- godz. 9.00 - otwarcie konferencji, powitanie uczestników i Gości
- wystąpienia JM Rektora UWr, Dyrektora IG UWr. i Głównego Geodety Kraju, otwarcie I Targów Kartografii.
- 10,00-10.30 - **Kartografia w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii** - referat inauguracyjny (Jerzy Albin, Główny Geodeta Kraju)
- ogłoszenie Konkursu Mapa Roku 2002
- powołanie komisji: wnioskowej i konkursowej

Sesja I „Zawód kartografa”

- 10.30-11.00 - Zawód „kartograf” (Jan Krupski, Wrocław)
- 11.00-11.30 - Kartografowie po studiach uniwersyteckich (Jacek Paślawski, Warszawa)
- 11.30-12.00 - Kartografowie po studiach geodezyjnych (Ewa Krzywicka-Blum, Wrocław; Andrzej Makowski, Warszawa)

(przerwa na kawę)

- 12.30-13.00 - The profession of cartographer in the Federal Republic of Germany (Wolf G. Koch, Drezno, RFN)
- 13.00-13.30 - The Cartographer's Profession in the Czech Republic (Miroslav Mikšovský, Praga, Rep. Czeska)
- 13.30-14.00 - dyskusja

14.00-15.30 przerwa obiadowa

Sesja II „Samorząd i uprawnienia zawodowe”

- 15.30-16.00 - Zmiany w ustawie *Prawo geodezyjne i kartograficzne* i ich interpretacja. (Adolf Jankowski, Warszawa)
- 16.00-16.30 - Samorząd zawodowy geodetów i kartografów. (Roman Kasprzak, Warszawa)
- 16.30-17.00 - Możliwości utworzenia samorządu zawodowego osób zajmujących się opracowaniem, redagowaniem i reprodukowaniem obrazów przestrzennych środowiska geograficznego (Joanna Bac-Bronowicz, Wrocław)
- 17.00-17.30 - Samodzielne funkcje zawodowe w zakresie kartografii” (Jan Krupski, Roman Janusiewicz, Wrocław)
- 17.30-18.00 - dyskusja
- godz. 19.30 - spotkanie towarzyskie (Miejski Ogród Zoologiczny, ul. Wróblewskiego 1-5)

22. listopada 2002 r.

9.00-11.00 - Warsztaty – Urząd Marszałkowski, al. Kasztanowa 18/20
Warsztaty w grupach po ok. 25-30 osób.

Sesja III „Prawo autorskie”

11.30-12.00 przerwa na kawę

12.00-12.30 - Ochrona utworu kartograficznego w świetle ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Sybilla Stanisławska-Kloc, Kraków)
12.30-13.00 - Etyka w interpretacji i stosowaniu ustawy „Prawo autorskie i prawa pokrewne” (Władysław Pawlak, Wrocław)
13.00-13.30 - Kartografia w prawie autorskim (Wojciech Jankowski, Warszawa)
13.30-14.00 - dyskusja

14.00-15.00 - przerwa obiadowa. O godz. 15.00 zamknięcie głosowania na „Mapę Roku”.

Sesja IV „Państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny”

15.00-15.30 - Reorganizacja Centralnego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej. (Grzegorz Kurzeja, Warszawa)
15.30-16.00 - Wojewódzki Ośrodek dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej jako źródło danych geodezyjno-kartograficznych o regionie. (Robert Pajkert, Wrocław)
16.00-16.30 - Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach (Jerzy Zieliński, Katowice)

przerwa na kawę

17.00-17.30 - ogłoszenie wyników konkursu „Mapa Roku”
17.30-18.30 - Dyskusja końcowa, przedstawienie wniosków i postulatów przez komisję wnioskową oraz podsumowanie konferencji.
18.30-20.30 - Zebranie SKP z wszystkimi zainteresowanymi (Oratorium Marianum, Uniwersytet Wrocławski)

23. listopada 2002 r.

9.30-12.00 - Warsztaty: Edytorskie możliwości programów graficznych – Pracownia Atlasu Dolnego Śląska UW r., ul. Przybyszewskiego 63/77.

Warsztaty w grupach po ok. 25-35 osób.

Jerzy Albin
Główny Geodeta Kraju
Warszawa

KARTOGRAFIA W GŁÓWNYM URZĘDZIE GEODEZJI I KARTOGRAFII

Tekst będzie przekazany w oddzielnej kopii.

Jan Krupski
Zakład Kartografii
Instytut Geograficzny
Uniwersytet Wrocławski

ZAWÓD „KARTOGRAF”

W polskich słownikach czy leksykonach z zakresu geografii i kartografii nie natrafiłem na definicję zawodu kartografa. *Multilingual Dictionary of Technical Terms in Cartography* (1973) podaje bardzo krótkie, ogólne określenie kartografa, nieco różne w różnych językach, ale też wymienia ich kilka „odmian” w zależności od wykształcenia. Angielskie określenie mówi, że jest to osoba praktycznie aktywna w kartografii, w szczególności stale związana z dowolnym etapem oceny, redakcji, projektowania i rysowania map. W jednym z amerykańskich serwisów internetowych (www.stats.bls.gov) wymienia się różnych specjalistów w zakresie kartografii, z lapidarnym opisem charakteru pracy. Objasnienie tej profesji pojawia się także w leksykonie *ABC Kartenkunde* (1983) lecz w ujęciu właściwym dla kraju wydania (Niemcy), również z podziałem na różnych specjalistów w tej dziedzinie.

Obecnie w Polsce jedynym urzędowym dokumentem opisującym w miarę kompletnie zawód kartografa jest *Klasyfikacja zawodów i specjalności* wydana przez Ministerstwo Pracy i Polityki Socjalnej oraz Główny Urząd Statystyczny (1995) oraz dołączony później *Wykaz zmian i uzupełnień. Stan na dzień 31 grudnia 1998 r.* (1998). Jest to 4-tomowa publikacja z pełną klasyfikacją zawodów oraz ich opisami. W *Wykazie zmian ...* zdefiniowano także nadrzędne pojęcia zawodu, specjalności i stanowiska pracy.

Zawód – „zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności) zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów”.

Przy klasyfikowaniu zawodów dla osób, które wykonują zadania z zakresu różnych poziomów wykształcenia przyjęto zasadę uwzględniania najwyższego poziomu dla określenia zawodu takiej osoby. *Klasyfikacja zawodów...* jest oparta na kryterium poziomu wykształcenia.

Specjalność – „jest wynikiem podziału pracy w ramach zawodu, zawiera część czynności o podobnym charakterze (związanych z wykonywaną funkcją lub przedmiotem pracy), wymagają-

cych pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności, zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki”.

Pozycja zawodu kartografa w klasyfikacji zawodów

Klasyfikacja zawodów wyróżnia 5 poziomów a w ich obrębie grupy zawodowe: wielkie (poziom 1), duże (poziom 2), średnie (poziom 3), elementarne (poziom 4) oraz 2392 zawody i specjalności (poziom 5). Zawód kartografa jest określony jako „kartograf-geograf” i znajduje się na 1 poziomie w grupie wielkiej 2 „Specjaliści”. Rozwinięcie tej grupy jest następujące:

21 – specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych

214 – architekci, inżynierowie i pokrewni

21408 – inżynierowie geodeci i kartografowie

2140801 – inżynier geodeta – fotogrametria

2140802 – inżynier geodeta – geodezja górnicza

2140803 – inżynier geodeta – geodezja inżynierska

2140804 – inżynier geodeta – geodezja miejska

2140805 – inżynier geodeta – geodezja urządzeń rolnych i leśnych

2140806 – inżynier geodeta – geodezyjne pomiary podstawowe

2140807 – inżynier geodeta – kartografia

2140808 – kartograf-geograf

2140809 – specjalista teledetekcji

2140890 – pozostali inżynierowie geodeci i kartografowie.

Zawód kartografa mieści się więc w najwyższym poziomie wykształcenia oraz w grupie wielkiej o jednym z najwyższych wymagań wykształcenia (grupa wielka 1 to parlamentarzyści, wyżsi urzędnicy i kierownicy), pozostałe grupy wielkie obejmują coraz niższe poziomy wykształcenia.

Zakres czynności kartografa-geografa

Wykonywane w ramach zawodu czynności kartografa są wyszczególnione w wymienionym wykazie zawodów. Pomijając pewne niezręczności sformułowań, jest to właściwie jedyny zbiorczy spis funkcji kartografa w dostępnej literaturze. Do podstawowych czynności kartografa należą (wg *Wykazu...*):

... „wykonywanie prac związanych z opracowaniem, redagowaniem i reprodukcją zobrażeń przestrzennych zjawisk zachodzących na powierzchni Ziemi w tym map geograficznych, atlasów, globusów, map topograficznych i tematycznych (map szkolnych, turystycznych, diamap, tyflomap itp.)”.

„Jego zadania obejmują:

- prowadzenie prac teoretycznych i praktycznych dotyczących odwzorowań kartograficznych
- redagowanie map ogólnogeograficznych topograficznych małoskalowych,
- redagowanie map tematycznych społeczno-gospodarczych i przyrodniczych, w tym zoologicznych,
- redagowanie map szkolnych geograficznych i historycznych, w tym ściennych, podręcznych i atlasów,
- redagowanie map turystycznych, diamap, globusów, tyflomap, (map dotykowych dla niewidomych i słabowidzących),
- automatyczne (automatowe) sporządzanie map w oparciu o obrazy satelitarne,
- opracowywanie zasad generalizacji kartograficznej,
- komputerowe wspomaganie opracowań kartograficznych,

- opracowywanie i rozwijanie banków informacji kartograficznych,
- prowadzenie prac teoretycznych i praktycznych dotyczących reprodukcji kartograficznej (w tym układy światłoczułe, w szczególności warstwy kopiowe dwuazotypowe i kompozyzyjne, fotopolimeryzacyjne, problemy drukowania i procesów wykończeniowych).

W tomie III cytowanej publikacji MPiPS i GUS pt. *Opisy grup zawodów* (1996) specjaliści grupy 21408, „... stosują metody i techniki miernicze do ustalenia dokładnego położenia naturalnych złóż lub granic gruntów, mórz, obszarów podziemnych i ciał niebieskich; przygotowują lub korygują odwzorowanie cyfrowe, graficzne i fotograficzne, sporządzają plany i mapy.”

„Ich zadania obejmują:

- pomiary i opisywanie powierzchni terenu dla różnych celów, włączając w to wykonawstwo map, prace budowlane lub ustalenie granic własności,
- miernictwo kopalni, wykreślanie podziemnych powierzchni, ustalenie dokładnego położenia różnych złóż, wykonywanie wykresów i map na potrzeby wydobywania,
- pomiary mórz, łożysk rzek i jezior, wykreślanie powierzchni podwodnych, ustalenie dokładnego położenia różnych nierówności i złóż, wykonywanie wykresów i map używanych w szczególności do określenia żeglownych wód i kanałów oraz w planowaniu budownictwa konstrukcji morskich,
- planowanie i prowadzenie lotniczych pomiarów fotograficznych
- analizowanie fotografii lotniczych i innych danych uzyskanych z pomiarów bezpośrednich i zdalnych, celem przygotowania i korygowania map tematycznych,
- studiowanie i doradzanie w zakresie technicznych, estetycznych i ekonomicznych aspektów produkcji map,
- utrzymywanie kontaktów zawodowych i prowadzenie konsultacji z innymi odpowiednimi specjalistami
- przygotowywanie referatów i raportów technicznych
- wykonywanie prac pokrewnych,
- nadzorowanie innych pracowników.”

Cechy osobowe i predyspozycje do zawodu kartografa

W czasie początków mojej działalności na polu kartografii stawiano kandydatom na kartografów wyraźnie określone wymagania już w chwili przyjmowania na specjalizację kartografii. W dobie manualnego wykonywania map wysoko oceniana była umiejętność technicznego czy wręcz czystorysowego kreślenia z wszelkimi wymaganiami jakościowymi w tym zakresie. Z tym wiązało się wewnętrzne opanowanie nie powodujące m. in. drżenia ręki. Od strony charakterologicznej należało być cierpliwym, wytrwałym oraz bardzo uważnym i spostrzegawczym, co pozwalało na unikanie nadmiernej liczby błędów oraz prowadzenie korekt map innych osób. Zwracano też uwagę na skłonność do popełniania błędów ortograficznych czy poprawne pisanie trudnych wyrażeń lub nazw geograficznych. W cenie była również wrażliwość estetyczna, którą w pewnym zakresie można było ocenić po ćwiczeniach z kartografii na I roku studiów. Natomiast to, co określić można ogólnikowo jako ”wyczucie mapy”, kształtowało się na specjalizacji, ale wymienione cechy pozwalały na dość szybkie opanowanie tej cechy osobowej. Samoorganizacja i umiejętność utrzymywania ładu na swoim stanowisku pracy były również bardzo pomocne.

Bardzo istotny był dobry stan zdrowia, które podczas wieloletniej pracy ulegało poważnemu nadwyżeniu. Dobry wzrok i wytrzymałość fizyczna pozwalały znosić trudy pracy w niewygodnej, pochylonej pozycji i przy bezpośrednim świetle ze stołu podświetlanego.

Zróznicowany charakter poszczególnych etapów produkcyjnych mapy powodował specjalizację zawodową – redaktorów, korektorów lub kontrolerów kartograficznych, kreślarzy lub rytowników, specjalistów przygotowania do reprodukcji, ponieważ do określonych czynności mogli wykorzystać swoje wrodzone i wykształcone predyspozycje.

W chwili obecnej, kiedy technologia komputerowa w znacznym stopniu zmodyfikowała warsztat kartografa, zmieniły się częściowo i wymagania wobec jego osoby. Przede wszystkim na znaczeniu straciła umiejętność czystorysowego kreślenia, ponieważ zaprzestano stosowania technik kreślarskich czy rytowniczych. Wykonywanie map stało się nagle bardzo łatwe technicznie, pod warunkiem opanowania odpowiednich programów komputerowych. Nadal jednak potrzebne są szczególne cechy osobowe, pozwalające na świadomą i możliwie wolną od błędów pracę. Znaczne przyspieszenie procesu produkcji map nawet spotęgowało wymagania co do uwagi i spostrzegawczości w pracy. Doszły też nowe aspekty jak zdolność do pewnej elastyczności zawodowej i umiejętności dostosowywania się do zmiennych warunków pracy. Nierzadko konieczne jest uczenie się nowych programów komputerowych, poznawanie ich tajników, częściowe przestawienie sposobu myślenia na procedury komputerowe, poznawanie elementów programowania (publikowanie w internecie) co wymusza znajomość matematyki, logiki. Duże możliwości techniki komputerowej sprawiły, że kartograf musi być specjalistą we wszystkich etapach produkcyjnych – od redakcji po reprodukcję, a to również wymaga wszechstronniejszej wiedzy i umiejętności. Odmierna struktura mapy cyfrowej w bazie danych powoduje też zmianę zapatrywań na sposoby przetwarzania danych, ich wizualizację a nawet na istotę mapy, co nierzadko skutkuje niezbyt udanymi rezultatami. Zautomatyzowana technologia w wyraźnym stopniu „stepia” wrażliwość estetyczną, głównie z powodu braku możliwości widzenia całego obrazu mapy, jak też poprzez dowolne kadrowanie i skalowanie jej obrazu na monitorze.

Rynkowe uwarunkowania sprawiają, że do pracy w zawodzie konieczne jest samozatrudnienie. Samodzielne wykonywanie zawodu kartografa jest obciążone wieloma regulacjami prawnymi. Obok wyżej wymienionych wymagań pojawia się konieczność znajomości elementów zarządzania i marketingu, przepisów prawnych o działalności gospodarczej oraz kartograficznej, o prawie autorskim, odpowiedzialności cywilnej i karnej itp. Do niektórych czynności w zakresie kartografii wymagane są uprawnienia państwowe. Niezbędne jest zatem ustawiczne rozszerzanie swojej wiedzy oraz tradycyjnych umiejętności i predyspozycji o nowe elementy wynikające z technologii komputerowej, w tym także GIS.

Wymagania co do stanu zdrowia właściwie pozostają nie zmienione – nadal dużym obciążeniem podlega wzrok i kręgosłup.

Zawód kartografa zawodem zaufania publicznego i wolnym zawodem ?

Trwająca w środowisku dyskusja na temat samorządu zawodowego geodetów i kartografów skłania do spojrzenia na zawód kartografa pod kątem jego „przydatności” społecznej. Konstytucja RP w art. 17 dopuszcza możliwość tworzenia samorządów zawodowych, reprezentujących osoby wykonujące zawody zaufania publicznego. Wobec braku jasnej i konkretnej definicji takiego zawodu z dalszego opisu w tym artykule wynika, że służyć one mają interesowi publicznemu i jego ochronie.

Na konferencji Geodezyjnej Izby Gospodarczej w czerwcu 2002 r. ktoś powiedział, że właściwie wszystkie zawody powinny spełniać ten warunek, ponieważ bez zaufania niczego nie można dokonać. W odniesieniu do zawodów geodezyjnych istnieje wiele nie budzących wątpliwości przesłanek, że spełniają one ten warunek (pomiar, rozgraniczenia, kataster, rzeczoznawstwo majątkowe itp.). Zawód kartografa dotychczas takich cech nie miał sformułowanych, lecz ze względu na istniejące warunki prawne i rynkowe taka konieczność zachodzi. Mapa jest specyficznym dziełem, któremu się z założenia ufa, a jej wiarygodność można

sprawdzić dopiero po porównaniu jej treści z własną wiedzą i znajomością terenu. Mapa jest też dokumentem, zwłaszcza mapa topograficzna i jej jakości musi się ufać. Temu powinna towarzyszyć również prawna odpowiedzialność jej twórcy (autora, redaktora) za błędy, które mogą spowodować straty materialne lub zagrożenie bezpieczeństwa. Błędne, niekompletne czy wręcz fałszywe informacje na mapie nawet szkolnej też powodują określone szkody. Wydaje się więc konieczne sprecyzowanie obszarów działalności kartograficznej, wymagających ochrony z uwagi na interes publiczny i obwarowanych koniecznością posiadania uprawnień zawodowych.

Samorządność zawodowa obejmuje także osoby wykonujące tzw. wolne zawody. W tym zakresie istnieją określone cechy, pozwalające na zaliczenie danej działalności do takiego zawodu. W serwisie internetowym www.medilex.pl można znaleźć opis pojęcia wolnego zawodu i jego podstawowych cech. Niemniej stwierdza się tam również, że określenie wolnego zawodu jest bardzo nieprecyzyjne i brak jest definicji w aktach prawnych dotyczących działalności gospodarczej, spółek handlowych czy innych dziedzin.

Podstawowymi przesłankami do uznania zawodu za wolny są:

- odpowiednio wysokie wykształcenie (które samo nie wystarcza, aby uprawiać wolny zawód)
- szczególny status prawny
- specyficzny przedmiot czynności zawodowych, usługi o wyjątkowym charakterze
- osobiste, bezpośrednie wykonywanie
- dość często intymna więź między klientem a usługodawcą (serwis jest medyczny – dopisek mój JK)
- samodzielność zawodowa, działalność na własny rachunek, niezależność i suwerenność w realizowaniu swoich świadczeń,
- tajemnica zawodowa (m. in. ochrona prywatności klienta)
- osobista odpowiedzialność (w aspekcie dyscyplinarnym, porządkowym, etycznym i moralnym w oparciu o różne kodeksy etyki zawodowej),
- uczestnictwo w strukturach samorządowych i korporacyjność osób wykonujących wolny zawód (ta okoliczność budzi najwięcej zastrzeżeń i wątpliwości wśród osób nie należących do samorządu).

Wiele wskazuje na to, że zawód kartografa mógłby być wolnym zawodem – właściwie poziom wykształcenia po studiach kartograficznych spełnia jeden z warunków, a pewna ilość osób na pewno wykonuje ten zawód na własny rachunek i w sposób bezpośredni.

Literatura:

ABC Kartenkunde. Brockhaus Verlag, Leipzig 1983. (hasła: Kartograph, Kartographieausbildung, s.313-314).

Klasyfikacja zawodów i specjalności. T. II „Klasyfikacja właściwa”, t. 3 „Opisy grup zawodów”. MPiPS, GUS, Warszawa 1996

Klasyfikacja zawodów i specjalności. Wykaz zmian i uzupełnień. MPiPS, GUS, Warszawa 1999

Multilingual Dictionary of Technical Terms in Cartography. Wiesbaden 1971.

www.stats.bls.gov

www.medilex.pl

KARTOGRAFOWIE PO STUDIACH UNIWERSYTECKICH

Sądzę, że zawód kartografa nie wyodrębnia się wyraźnie w świadomości społecznej. Wprawdzie w spisie zawodów Ministerstwa Pracy oraz GUS opisano zawody „kartograf-geograf” a obok „inżynier geodeta-kartograf” oraz „specjalista teledetekcji”, o czym pisałem w Polskim Przeglądzie Kartograficznym (J. Paślawski 2000), ale zapewne niewielu pracodawców w naszym kraju rezerwuje stanowisko właśnie dla kartografa-geografa.

Inaczej jest w środowisku geografów. Kartografowie są grupą wyraźnie się wyodrębniającą, ale raczej z powodu ukończonej specjalizacji niż wykonywanego zawodu. Rozmawiając ze studentami wybierającymi specjalizację słyszę nierzadko, że w przeciwieństwie do innych kierunków „kartografia to konkretny zawód”. Tak też sylwetkę geografa-kartografa nakreślił przed 35 laty prof. L. Ratajski. Wśród umiejętności oczekiwanych od kartografa Profesor wymienił m. in.

- znajomość odpowiednich działów matematyki i statystyki
- wystarczającą znajomość kartografii matematycznej
- dobrą znajomość rysunku kartograficznego oraz technik graficznych i reprodukcyjnych
- doskonałą znajomość cech i właściwości współczesnych map
- dobrą znajomość bibliografii i wydawnictw kartograficznych
- doskonałą znajomość metod kartograficznych
- umiejętność korelacji zjawisk geograficznych
- ogólną wiedzę geograficzną, zwłaszcza z zakresu geografii regionalnej, w tym jej aspekcie, który znajduje odbicie na mapach ogólnogeograficznych i tematycznych

Dzisiaj do wymienionych umiejętności dodalibyśmy umiejętność obsługi komputera i korzystania z odpowiednich programów komputerowych. Należy podkreślić, że komputer stał się narzędziem, które nie zastępuje wiedzy niezbędnej do poprawnego redagowania map.

Od początku lat pięćdziesiątych na uniwersytetach powstawały specjalizacje kartograficzne związane ze studiami geograficznymi: na Uniwersytecie Warszawskim (1950), Wrocławskim (1953), a później Lubelskim (1964), Gdańskim (1973) i Jagiellońskim (1979). Na Politechnice Warszawskiej studia kartograficzne uruchomiono w 1954 roku.

Przez lata gospodarki planowej kartografowie byli zatrudniani w PPWK, WZKart, w Wydawnictwach Geologicznych. Zgodnie ze swym wykształceniem znajdowali zatrudnienie w różnych wydawnictwach organizujących – szczególnie w drugiej połowie lat siedemdziesiątych – redakcje kartograficzne. (PWN, PZWS – późniejsze WSiP, wydawnictwo „Kraj”)

Tu można zwrócić uwagę na ówczesną strukturę organizacyjną jedyne dużego wydawnictwa kartograficznego – Państwowego Przedsiębiorstwa Wydawnictw Kartograficznych. Jego podstawę stanowiły trzy redakcje: Map Ogólnych, Map Szkolnych i Redakcja Techniczna. Kierownikami dwu pierwszych byli kartografowie-geografowie a zespół w sumie ponad 30 osób stanowili geografowie w większości po specjalizacji kartograficznej. Pracownikami redakcji technicznej byli absolwenci Politechniki – również przeważnie – po specjalizacji kartograficznej. Wydział Produkcyjny (później Oddział Wrocławski) miał swoją specyfikę wydawniczą, m. in. tradycja opracowania szkolnych map i atlasów historycznych i organizacyjną, ale również zatrudniano w nim głównie kartografów-geografów.

Według danych z 1976 roku specjalizację kartograficzną ukończyło ok. 400 osób, a zgodnie ze swym wykształceniem pracowało nieco mniej niż 200 osób. Był to stosunkowo wysoki

odsetek, gdyż w tym czasie tylko ok. 40% geografów pracowało zgodnie ze swym wykształceniem. (M. Więckowski 1978)

Przemiany gospodarcze, które pozwoliły na wyzwolenie inicjatywy osób zatrudnionych dotychczas na państwowych posiadach, stworzyły sytuację korzystną i dla kartografów. Oto powstała możliwość organizowania firm kartograficznych a więc zatrudniania kartografów zgodnie z wykształceniem i zainteresowaniem a nierzadko i zamiłowaniem. Rzeczywiście, po 1989 roku powstało około 200 niewielkich wydawnictw, które w swej działalności wymieniają opracowywanie i publikowanie map. Wiele z nich to efemerydy z jedną lub kilkoma tylko pozycjami, nierzadko dość szybko znikające z rynku. Ale też powstało kilka wydawnictw, które można uznać za średniej wielkości, ugruntowujące swoją pozycję na rynku. Obchodzą one obecnie dziesięciolecie swego istnienia (m. in. Daunpol, Demart, Eko-Graf). Można by sądzić, że nastał dobry czas dla kartografów. Chyba tak się jednak nie stało. Na tę sytuację składa się kilka przyczyn:

- pozorna łatwość wykonywania map za pomocą programów i sprzętu komputerowego. Wiele osób sądzi, że umiejętność korzystania z programu jest wystarczająca do opracowania mapy
- brak świadomości pracodawców – w dużej mierze niekartografów, że dobrą mapę może opracować tylko dobrze przygotowany kartograf
- wobec analfabetyzmu kartograficznego społeczeństwa brak jest pozytywnej weryfikacji rynku. Odbiorcy nie są w stanie ocenić jakości dostępnych wytworów, czasem wręcz tylko mapopodobnych. O decyzji zakupu w większości przypadków decyduje cena i okładka.

Prywatni wydawcy zatrudniają przede wszystkim osoby operujące programami komputerowymi. Są to osoby o przygotowaniu graficznym, czasem geograficznym a rzadko kartograficznym. Dobrym przykładem są tu redakcje gazet. Według badań P. Kowalskiego (1997) liczba map zamieszczanych w dziennikach od 1989 roku wzrosła niemal dziesięciokrotnie, ale tylko w jednej z dwunastu badanych redakcji zatrudniony był kartograf po studiach geodezyjnych. Dążąc do obniżenia kosztu czasopism redakcje często przedrukowują mapy zagraniczne, rzadziej zatrudniają infografików.

Trudno jest przytoczyć wiarygodne dane, ale znaczna część map znajdujących się na rynku nie jest opracowana przez przygotowanych do zawodu kartografów. Co więcej, niektóre wydawnictwa swój rozwój zawdzięczają działalności poza prawem, nie respektując ani ustawy o prawie geodezyjnym i kartograficznym, ani prawa autorskiego, ani ustawy o uczciwej konkurencji. Dzieje się to przy całkowitej bierności w tym zakresie państwowej służby geodezyjno-kartograficznej.

Charakterystyczne są wyniki ankiety przeprowadzonej wśród absolwentów Katedry Kartografii Uniwersytetu Warszawskiego (J. Paślawski 2001). Od 1952 do 2000 roku specjalizację ukończyło 316 osób a w dziedzinie kartografii pracuje 60-80 osób. Wśród nich 15 osób podało, że jest właścicielem lub współwłaścicielem firmy kartograficznej. Biorąc pod uwagę, że kilkadziesiąt osób przeszło w stan spoczynku, okazuje się, że tylko 25–30% absolwentów pracuje w swoim zawodzie. Jak należy skomentować tę sytuację?

Wprawdzie odsetek kartografów pracujących w swoim zawodzie nie wydaje się wysoki, ale jest on podobny do innych zawodów, nie wymagających specjalnych uprawnień, jak np. lekarze czy piloci. Sugestia, że kartografowie są źle przygotowani do zawodu i są wypierani przez osoby lepiej przygotowane, jest – moim zdaniem – nieprzekonująca. Wprawdzie na jednej z ogólnopolskich konferencji kartograficznych J. Ostrowski (1975) sformułował kilka postulatów dotyczących ówczesnego kształcenia kartografów, ale sądzę, że obecnie w dużej mierze zostały one zrealizowane. W wydanych wówczas materiałach konferencyjnych czytamy m. in.:

„Szczegółowy nacisk powinno się położyć na umiejętność operowania poszczególnymi metodami prezentacji kartograficznej, grafikę mapy, oraz na procesy redagowania map i atlasów”.

Lata, które przyniosły tak duże zmiany technologiczne w kartografii, wymusiły na uczelniach zmiany programów i dostosowania profilu kształcenia do dzisiejszych wymogów. Niestety nie mamy danych dotyczących poziomu i jakości kształcenia kartografów-geografów. Sądzę, że wobec zwiększającej się mobilności studentów a więc poszukiwania przez nich studiów interesujących i na odpowiednim poziomie, wytworzą się z czasem specjalizacje w poszczególnych ośrodkach kształcenia kartografów.

We wspomnianym już opracowaniu J. Ostrowski (1975) postulował: „W celu permanentnego doszkolenia kadry zwłaszcza redakcyjnej, pracującej już w instytucjach kartograficznych, powinno się zorganizować specjalne okresowe kursy, prowadzone przez odpowiednio dobranych pracowników wyższych uczelni, ze starannie przygotowanym i praktycznie ukierunkowanym programem”. Postulat ten, aktualny chyba zawsze, wobec postępu wiedzy i technologii, szczególnego znaczenia nabral w czasie wprowadzania komputeryzacji do kartografii. Absolwenci kartografii jeszcze z połowy lat dziewięćdziesiątych, musieli szybko uzupełnić swe umiejętności, gdy piórko i kalkę zaczął wypierać komputer. Sądzę, że kartografowie stosunkowo łatwo przystosowali się do nowej sytuacji. Komputer – mówiąc hasłowo – stał się nowym narzędziem, lecz nie naruszył podstaw naszej dyscypliny nabytej na studiach przez pracujących dziś redaktorów-kartografów.

Powracając do dzisiejszej sytuacji kartografów uważam, że jest to grupa geografów dość dobrze wykształconych, o umiejętnościach pozwalających im na podejmowanie pracy również w takich dziedzinach jak planowanie przestrzenne, bankowość, czy ochrona środowiska i tu widziałbym powód stosunkowo niewielkiego odsetka kartografów zatrudnionych w swoim zawodzie.

Przedstawione powyżej poglądy są być może jednostronne i nie poparte odpowiednimi badaniami. Być może celowe byłoby przeprowadzenie ankiety wśród kartografów na temat naszego przygotowania wyniesionego z uczelni oraz obecnej sytuacji zawodu na rynku pracy. O sposobach kształcenia kartografów zawsze warto dyskutować i podejmować starania, aby ci, którzy podejmują decyzję o związaniu swego życia zawodowego z kartografią nie czuli się po studiach zawiedzeni.

Literatura

- Kowalski P. (1997). *Kartografia prasowa w Polsce w połowie lat dziewięćdziesiątych*. „Polski Przegl. Kartogr.” T. 29, nr 4, s. 229–242
- Ostrowski J. (1975). *O potrzebie reform w szkoleniu kadr kartograficznych w Polsce*. Materiały Ogólnopolskich Konf. Kartogr. T. 4, s. 132–139, Warszawa
- Paślawski J. (2000). *Zawód kartograf-geograf*. „Polski Przegl. Kartogr.” T. 32, nr 2, s. 132–133
- Paślawski J. (2001). *Zatrudnienie absolwentów Katedry Kartografii Uniwersytetu Warszawskiego w świetle ankiety*. „Polski Przegl. Kartogr.” T. 33, nr 1, s. 52–53
- Ratajski L. (1967). *Sylwetka zawodu geografa-kartografa*. Przegląd Geodezyjny R. 39, nr 9, s. 360–361
- Więckowski M. (1978). *Stan zatrudnienia geografów w Polsce w 1976 roku*. „Czasopismo Geogr.” T. 49, nr 3, s. 315–338

Ewa Krzywicka-Blum

Katedra Geodezji i Kartografii

Akademia Rolnicza, Wrocław

Andrzej Makowski

Instytut Fotogrametrii i Kartografii

Politechnika Warszawska

KARTOGRAFOWIE PO STUDIACH GEODEZYJNYCH - zakresy kształcenia

1. Jednostki szkolnictwa wyższego uprawnione do kształcenia w zakresie „geodezja i kartografia”

Studia geodezyjne, których ukończenie uprawnia do tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera w zakresie geodezji i kartografii prowadzi w Polsce sześć uczelni. Są to (alfabetycznie) kierunki studiów w:

- Akademii Górniczo-Hutniczej im. Stanisława Staszica w Krakowie (na Wydziale Geodezji Górniczej i Inżynierii Środowiska),
- Akademii Rolniczej im. Hugona Kołłątaja w Krakowie (na Wydziale Inżynierii Środowiska i Geodezji),
- Akademii Rolniczej we Wrocławiu (na Wydziale Inżynierii Kształtowania Środowiska i Geodezji),
- Politechnice Warszawskiej (na Wydziale Geodezji i Kartografii),
- Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie (na Wydziale Geodezji i Gospodarki Przestrzennej),
- Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie (na Wydziale Inżynierii, Chemii i Fizyki Technicznej).

Z wyjątkiem Wydziału Inżynierii Środowiska i Geodezji w Akademii Rolniczej w Krakowie wszystkie wymienione wydziały mają uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora nauk technicznych w zakresie geodezji i kartografii, ponadto takie uprawnienia ma naukowo-badawczy Instytut Geodezji i Kartografii w Warszawie. Prawo nadawania stopni naukowych doktora habilitowanego nauk technicznych w zakresie geodezji i kartografii mają wydziały w Akademii Górniczo-Hutniczej im. St. Staszica w Krakowie, w Politechnice Warszawskiej, w Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie i w Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie.

1. Organizacja procesu dydaktycznego

W tabeli 1 przedstawione zostały informacje dotyczące struktury kształcenia z wyróżnieniem specjalności związanych z kartografią oraz liczby absolwentów w roku akademickim 2000/2001 (lub* 2001/2002).

Tabela 1

Uczelnia	Studia w trybie dziennym					
	Inżynierskie (specjalności)		Magisterskie (specjalności)		Jednolite magisterskie (specjalności)	
	Liczba semestrów	Liczba absolwentów	Liczba semestrów	Liczba absolwentów	Liczba semestrów	Liczba absolwentów
1. AGH w Krakowie	7	*113	3	12	-	-
			geoinformatyka i teledetekcja			
2. AR w Krakowie					-	100
3. AR we Wrocławiu	7	75	3	83	-	-
			gospodarka nieruchomościami geodezja gospodarcza			
				38		
				45		
4. PW w Warszawie	8	40	* rozpoczęcie w 2002/3		* 10 (ogółem 100)	35
					fotogrametria i kartografia specjalizacja kartografia	25
5. UW-M w Olsztynie		83	-	-	10	62
6. WAT w Warszawie	6		4			

Tabela 1 (c.d.)

Uczelnia	Studia w trybie zaocznym					
	Inżynierskie		Uzupełniające magisterskie		Jednolite magisterskie	
	Liczba semestrów	Liczba absolwentów	Liczba semestrów	Liczba absolwentów	Liczba semestrów	Liczba absolwentów
1. AGH w Krakowie	9		4		-	
	geodezja w gosp. nieruch. geodezja inż.-gosp.		geodezja w gosp. nieruchomości geodezja inż.-gosp.			
		52		31		
		36		12		
2. AR w Krakowie		40				
3. AR we Wrocławiu	8	* 59				
4. PW w Warszawie	geodezja i SIP		4			
	geodezja gospod. i gosp. nieruchom. gosp. nieruchomościami		brak jeszcze absolwentów (będą w 2003 r.)			
		50				
5. UW-M w Olsztynie	geodezja i SIP		?	?		
		50				
6. WAT w Warszawie	8				10	
	pomiarowe geodezyjne i SIT				wieczorowe geoinformatyka	

2. Zakres kształcenia

W kształceniu akademickim osób ubiegających się o dyplom inżyniera bądź magistra inżyniera w zakresie „geodezji i kartografii” związek tych dwóch dyscyplin jest bezsporny. Oznacza to, że żaden z członów dwuelementowej nazwy obejmującej określoną teoretyczną i praktyczną wiedzę nie powinien być traktowany w oderwaniu od drugiego.

W zakresie zawodowej wiedzy kartograficznej od geodety przez z górą 200 lat wymagano znajomości zasad opracowywania, aktualizacji i wykorzystania ogólnogeograficznych map wielkoskalowych i map topograficznych. Było naturalne, że sporządzenie najczęściej prostej w swym wyrazie graficznym mapy zamykało trudny, wymagający dużej praktycznej wiedzy „inżynierskiej” proces pomiarowy, toteż relacje treści geodezyjnych i kartograficznych w programach studiów były na tyle wyraźne, że kartograficzne kwalifikacje absolwentów studiów geodezyjnych traktowane były jako element o niewielkim, jeśli nie wręcz marginalnym znaczeniu. Nie trzeba jednak zapominać, że to właśnie geodeci są twórcami map w rodzaju mapy kwatermistrzostwa 1:21000.

Przełom w geodezyjnych metodach pomiarowych, którego wyrazem stał się współcześnie efekt szybkiego pozyskiwania różnorodnych danych z możliwością ich segregacji, przetwarzania, analizy i transmisji – zasadniczo zmienił hierarchię ważności przekazywanych studiującym geodezję i kartografię nie tylko działów, ale całych przedmiotów czy ich grup, nie wyłączając teoretycznych dyscyplin podstawowych. Wyraźnie wzrosło znaczenie fizyki, statystyczno-wariacyjnych metod oceny danych, optymalizacji procesów, logicznych uwarunkowań łańcuchów operacyjnych, wreszcie – kategoryzacji elementów środowiska zarówno z punktu widzenia go jako ośrodka, w którym przeprowadzany jest pomiar, jak i – przedmiotu rejestracji, który ma być zbiorem elementów treści mapy. Zasady tworzenia systemów informacji przestrzennej, ale i formy korzystania z nich wyraźnie zakotwiczone są właśnie w połączeniu dwóch dyscyplin: geodezji i kartografii oraz geografii, jako praktycznie ukształtowanych przez wieki i odpowiadającym potrzebom życia zbiorom reguł i formom dokumentacji. Łatwo dostrzec nieprzypadkowe, strukturalne powiązanie geodezji i geografii ogniwem kartografii. Geoinformatyka, geomatyka, SIP – wszystkie te ważne współcześnie nazwy wskazują na bardziej niż niegdyś zacieśniony związek kilku dyscyplin, na ich niemal sprzężenie zwrotne. Bez zasilania systemów danymi z map nie jest możliwe zbadanie procesów, co wymaga wglądu w przeszłość. Najbardziej wyszukane metody rejestracji stanu aktualnego pozostają bezużyteczne, gdy nie ma możliwości oceny zmian. Inną, nową formą wykorzystania wiedzy kartograficznej, jest możliwość interaktywnego tworzenia mapy, zupełnie nieporównywalna z tradycyjnym sposobem optymalizacji możliwych wariantów, a także – różnie ukierunkowanej analizy treści. Stanowi to nową jakość i kształcenie odpowiednich umiejętności wymaga zupełnie innego potraktowania kartografii w procesie dydaktycznym.

Jak niegdyś wielkoskalowe mapy urzędowe pozostały domeną geodetów, ale nie tylko one. Geodeci redagują mapy hydrologiczne, sozologiczne. Geodeci obsługują systemy informacji przestrzennych ukierunkowane na potrzeby katastru, ewidencji gruntów, rolnictwa. Geodeci wreszcie, wraz z geografami i informatykami, próbują możliwie jak najtrafniej sformalizować procesy redakcyjne przejść skalowych w zakresie map średnio-skalowych. Znajduje to, a raczej rozpoczyna znajdować odbicie w realizacji dydaktyki szkół wyższych. W różnych uczelniach w różnym zakresie, co chyba jest naturalne i dla różnicowanych potrzeb Kraju – właściwe.

Poznanie nowych technik i technologii stosowanych współcześnie w geodezji i kartografii otwiera nowe możliwości twórcze i zawodowe niemal niemożliwe do objęcia kompetencyjnymi uregulowaniami legislacyjnymi. Stanowi to ogromne wyzwanie, ale i – niebezpieczeństwo. Stąd – w procesie kształcenia bardzo wzrasta rola prawa, w tym też –

prawa geodezyjnego i kartograficznego. Sama kartografia jako dyscyplina nie wytrzymuje starych podziałów i treści związane z tworzeniem i wykorzystaniem map wplatają się dziś w szereg przedmiotów, które studiujący poznaje w czasie studiów. Taka jest współczesna wiedza i nie da się jej ściśle poszufladkować.

W zarysie zakres kartograficznych treści programowych realizowanych w akademickim kształceniu geodetów w Polsce można podzielić na kilka części.

Matematyczne podstawy opracowania map

Ten dział kartografii obejmuje:

- ogólną teorię odwzorowań kartograficznych w ujęciu analizy lub geometrii różniczkowej,
- teorię zniekształceń odwzorowawczych,
- analityczną klasyfikację odwzorowań i dobór parametrów odwzorowania w zależności od założeń co do kartometrycznych właściwości map, skali, wielkości i położenia obszarów,
- redukcje odwzorowawcze w praktycznym użytkowaniu map,
- charakterystykę odwzorowań stanowiących podstawę cywilnych ogólnogeograficznych map międzynarodowych (1:1000000, 1:2500000) map wojskowych (UTM), urzędowych map krajowych,
- układy odniesień przestrzennych i transformację układów (1942, 1965, 1992, 2000).

Realizacja przynajmniej części wymienionych tematów przewidziana jest na 5 – 7 semestrach studiów wszystkich uczelni, tylko w Politechnice Warszawskiej – już w semestrze 3. Wymiar godzin na studiach dziennych wynosi 40 – 60 godzin, a w Politechnice Warszawskiej, dla studentów specjalności kartograficznej jednolitych studiów magisterskich – ogółem 120 godzin.

Redakcja map

Zasady redakcji urzędowych, wielkoskalowych map ogólnogeograficznych są przedmiotem kursu geodezji. Dotyczy to kategoryzacji obiektów, wyboru atrybutów, dokładności kartowania, użycia metod, znajomości kodu oznaczeń, a także – zasad aktualizacji.

Różne uczelnie w różnym stopniu uwzględniają w programach studiów przygotowanie do nowych form tworzenia, zasilania i udostępniania zasobu kartograficznego.

W AGH – w blokach przedmiotów uzupełniających, realizowanych w 7 semestrze umieszczony został przedmiot „wprowadzenie do baz danych” (30 godzin) i w bloku „geomatyka” – przedmiot „fotogrametryczne opracowanie i aktualizacja wektorowych map wirtualnych” (37 godzin), natomiast w semestrze 8 na specjalności „geoinformatyka i tele-detekcja” – „elementy kartografii komputerowej (w wymiarze 45 godzin).

W Akademii Rolniczej w Krakowie w ramach przedmiotu „kartografia” przeznacza się na zagadnienia redakcyjne 10 godzin, w tym 4 na ćwiczenia laboratoryjne.

W Akademii Rolniczej we Wrocławiu na 6 semestrze studiów inżynierskich wyodrębniony został przedmiot „kartografia tematyczna” (w wymiarze 60 godzin) poświęcony niemal w całości analizie danych, redakcji map topograficznych oraz metodom prezentacji kartograficznej dla różnych rodzajów map tematycznych. Na 2 semestrze studiów magisterskich w ramach realizowanego fakultatywnie przedmiotu „grafika mapy cyfrowej” poświęca się redakcji map 26 godzin zajęć laboratoryjnych.

Najszerzej potraktowany został ten dział kartografii w programie nauczania geodetów w Politechnice Warszawskiej. Na studiach inżynierskich, w zależności od specjalności, wymiar godzin poświęcony redakcji map, wynosi od 15 (tylko wykłady) dla studiujących specjalność Pomiaru Geodezyjne (w semestrze 5), przez 22 (w tym 15 godzin ćwiczeń

laboratoryjnych) dla specjalności „Kataster i SIP” (w semestrze 6) po 45 – dla kierunku Geodezji i Kartografii (w semestrze 4). Ćwiczenia obejmują elementy redakcji map ogólnogeograficznych i tematycznych z wykorzystaniem systemów komputerowych AutoCad lub MapInfo. Na studiach magisterskich wymiar godzin poświęcony redakcji obejmuje 48 godzin przeznaczonych na ćwiczenia z opracowania map topograficznych (w semestrze 4) i 60 godzin – na rozszerzenie programu kursu magisterskiego (w semestrze 5). Na specjalizacji „kartografia” w semestrze 8 organizowane są 2-tygodniowe ćwiczenia terenowe poświęcone pozyskiwaniu różnego rodzaju danych źródłowych do map tematycznych. W semestrach 8 i 9 – łącznie 165 godzin wykładów, ćwiczeń laboratoryjnych i projektowych przeznacza się na projektowanie grafiki mapy, poznanie metod prezentacji, zasad modelowania, percepcji oraz przetwarzania danych SIG. Wykorzystuje się programy graficzne Designer, MapInfo, Surfer, MGE, Iras/C.

W Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim przewiduje się wprowadzenie od roku akademickiego 2003/2004 przedmiotu „kartografia tematyczna” w wymiarze 45 godzin dla studentów specjalności „Geodezja i SIP” w ramach przedmiotów specjalnościowych. Obecnie na 7 semestrze tematyce redakcji, ze szczególnym uwzględnieniem map topograficznych, poświęca się 27 godzin w ramach przedmiotu „redakcja i reprodukcja kartograficzna”. 7 godzin przeznacza się na technikę komputerową w kartografii.

Uczelnie wojskowe, ze względu na wyraźnie ukierunkowany profil kształcenia w zakresie kartografii na potrzeby nawigacyjno-obronne odpowiednich służb, trudno jest porównywać z cywilnymi, zwłaszcza w dziale redakcji map. Na uwagę zasługuje jednak znacząca w stosunku do tradycyjnych przewaga, jeśli nie wręcz dominacja, nowoczesnych technik redakcji map, interaktywne, jeśli nie w pełni zautomatyzowane, wykorzystanie SIP i ogólnie – może dość wąsko potraktowana, ale dostosowana do potrzeb praktyki wojskowej – znajomość i umiejętność użycia narzędzi informatycznych. Dla przykładu w Wojskowej Akademii Technicznej przedmiot „kartografia i grafika komputerowa” realizowany jest w wymiarze 76 godzin, „redakcja kartograficzna” – 40 godzin a „kartografia topograficzna” 74 godzin, z praktykami terenowymi w wymiarze 2 – 3 tygodni, zależnie od specjalności.

Użycie map

Wykorzystanie map jest działem kartografii w procesie dydaktyki rzadko wyodrębnianym w postaci choćby krótkiego kursu. Elementy kartometrii realizowane są na przedmiotach geodezyjnych w ramach kursu podstawowego oraz geodezji inżyniersko-przemysłowej, nie mówiąc o ewidencji gruntów i roli map taksacyjnych w grupie przedmiotów związanych ze specjalizacją „gospodarka nieruchomościami”.

Z metodyką analizy map studenci zapoznają się na zajęciach z kartografii matematycznej, a także poświęconych redakcji map, gdy określa się założenia i tworzy koncepcję mapy.

W Akademii Rolniczej we Wrocławiu na 2 semestrze studiów magisterskich realizowany jest w wymiarze 39 godzin przedmiot „modelowanie kartograficzne”, w ramach którego studenci poznają metody badania rozmieszczenia, zróżnicowania układów, kształtów elementów stanowiących treści mapy, interakcje cech, relacje grup obiektów oraz metody konstrukcji map operacyjnych w metrykach nieeuklidesowych. W analizach wprowadza się obok metod statystycznych elementy taksonomii oraz teorii fraktali.

W Politechnice Warszawskiej modelowanie i kartograficzne metody badań stanowią znaczącą część zajęć na 8 i 9 semestrze w ramach specjalizacji „kartograficznej”.

Edycja map

Postęp techniczny jaki dokonał się w tym dziale kartografii zrewolucjonizował tradycyjne programy studiów, na rzecz wykładu podbudowanego technologiami cyfrowymi (skanowanie,

plotowanie, druk cyfrowy, automatowe sterowanie danych, druk offsetowy). Kształcenie w zakresie edycji map jest jednak niedostateczne, głównie ze względu na brak wyposażenia w kosztowny sprzęt komputerowy i peryferyjny oraz stosowne oprogramowania.

Realia przedstawiają się następująco:

W AGH – w ramach przedmiotu „elementy kartografii komputerowej” (całość kursu obejmuje 45 godzin w semestrze 8) studenci specjalności „geoinformatyka i teledetekcja” zapoznają się z wykorzystaniem map dużych obszarów na podstawie zdjęć lotniczych i obrazów satelitarnych.

W Akademii Rolniczej w Krakowie w ramach przedmiotu „kartografia” 12 godzin przeznaczają się na omówienie zasad edycji i reprodukcji oraz pokaz w przedsiębiorstwie.

W Akademii Rolniczej we Wrocławiu na studiach inżynierskich 6 godzin w semestrze 6 poświęca się zagadnieniom reprodukcji w przedmiocie „kartografia tematyczna” a na kursie magisterskim w semestrze 9 w ramach przedmiotu „grafika mapy cyfrowej” 4 godziny – na przygotowanie map do druku wielonakładowego.

W Politechnice Warszawskiej na studiach inżynierskich tematyka poświęcona reprodukcji realizowana jest w ramach przedmiotu „kartografia” dla studentów geodezji i kartografii (15 godzin), na specjalności „Pomiary Geodezyjne” jako wykłady – w semestrze 15 godzin, a na specjalności „Kataster i SIP” w semestrze 7 (22 godziny).

Na studiach magisterskich w semestrze 6 reprodukcji poświęca się 60 godzin, a na specjalizacji kartograficznej 120 wykładów i ćwiczeń laboratoryjnych oraz 45 godzin projektowych – w semestrach 8 i 9.

Zakres merytoryczny wykładów i ćwiczeń obejmuje wiadomości dotyczące systemowych linii technologicznych produkcji mapy. Zwraca się uwagę na struktury graficzne obrazu mapy, maskowanie, separację chromatyczną, reprodukcję obszarów tonalnych, technikę druku offsetowego. Szczególny nacisk położono na cyfrowe technologie produkcji map wielobarwnych mało- i wielonakładowych, problematykę wizualizacji uwarunkowanej warsztatem kartograficznym i znajomością elementów teorii barwy. Na ćwiczeniach wykorzystuje się różne programy, między innymi, programy firmy Intergraph (środowisko MGE wraz ze stosownymi modułami, GeoMedia i środowisko Dynamo wraz z DCS – Digital Cartographic Studio).

Na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim dział reprodukcji obejmuje 11 godzin. Studenci zapoznają się ze sposobem zmiany skali, kopiami stykowymi, wykorzystaniem rastrow, zasadami druku offsetowego.

W Wojskowej Akademii Technicznej w ramach przedmiotu „grafika mapy cyfrowej” realizowanego w semestrze 9 w wymiarze 30 godzin – 4 godziny przeznaczają się na przygotowanie map do druku.

3. Nowe elementy w kształceniu kartograficznym geodetów

Można wymienić kilka wyraźnie rysujących się tendencji.

- Pierwszą jest współzależność kartografii z SIP. Dla przykładu w Politechnice Warszawskiej studenci poznają modele baz danych, relacyjne bazy danych, języki SQL, DQL i DML w systemie Oracle 7.2, programowanie zorientowane obiektowo, bazę danych obiektowo, pakiet MGE – jako elementy kształcenia ważne dziś z punktu widzenia potrzeb praktyki.

- Automatyizacja i interaktywność.
- Studia związane z wykorzystaniem mapy jako źródła informacji o strukturze rozkładów przestrzennych zjawisk i charakterze procesów.

- Tematyczne modelowanie kartograficzne z użyciem różnorodnych połączeń metod i optymalizację rozwiązań graficznych.
- Projektowanie map operacyjnych z uwarunkowanymi percepcyjnie zasadami generalizacji treści.

W całym obecnym kształceniu kartograficznym geodetów, mimo znaczącego rozszerzenia zakresu treści map jak i znajomości metod ich analizy można zauważyć ważne, a wciąż jeszcze zaniedbane działy wiedzy o mapie. Są nimi: historia kartografii, metody zbierania danych oraz toponomastyka. Także sensorycznemu odbiorowi map w warunkach nowych sposobów kodowania danych i różnych nośników informacji poświęca się w nauczaniu kartografii zbyt mało uwagi. Praktyczne uwarunkowania wskazują na wzrastające znaczenie interdyscyplinarności kształcenia. Nie tylko sztuka organizacji pomiaru, dobór narzędzi i metod, ale i obieg dokumentacji oraz regulacje prawne dotyczące materiałów geodezyjno-kartograficznych, a także ich funkcja w działalności gospodarczo-społecznej odpowiednich służb branżowych, władz administracyjnych, organów samorządowych – stanowią ważne elementy kształcenia studiujących „geodezję i kartografię”.

Wolf Günther Koch

*Technical University
Dresden, Germany*

THE PROFESSION OF CARTOGRAPHER IN THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY

1. General definition and general qualification levels

According to the *Lexikon der Kartographie und Geomatik* (Spektrum Akademischer Verlag, Heidelberg and Berlin) which appeared in 2002, a cartographer is ‘a person who professionally deals with the design, the production and in the broadest sense the handling of maps, other cartographical media and/or the scientific elaboration of cartographical knowledge as well as its communication in training or teaching.’ (author: Joachim Neumann). In accordance with the divisions made by the ICA (‘Education and Training’ Commission), cartographers can have four levels of qualification.

2. History

The relevant literature provides information about the situation of cartographers and their training in both German states. For the *Federal Republic of Germany before 1990*, see, e.g., *Deutsche Kartographie der Gegenwart* (1970), pp. 149–58, *Ausbildungswege in der Kartographie* (1975) and *Kartographie der Gegenwart in der Bundesrepublik Deutschland ’84* (1984), pp. 232–63. The situation shortly before the reunification of Germany is documented in detail for the second and third qualification levels (‘Diplom-Ingenieur/Diplom-Ingenieurin / FH’ and Kartograph/Kartographin) in the *Blättern zur Berufskunde* of the Bundesanstalt für Arbeit (Federal Employment Agency).

Among others, Ogrissek and Albert have written about the training of cartographers in the GDR in, respectively, the encyclopaedia *abc Kartenkunde* (1983) and the periodical *Vermessungstechnik* (1974).

In both parts of Germany there was in principle a three-level hierarchy of qualification and a training which went with this, even under the differing conditions within the framework of the economic and training structures of the contrasting political and social systems. To a certain extent the subject requirements were very similar. The fields of work were above all official cartography and cartographical work in publishing houses; the latter as private-sector cartography in the West, and in the East as state-run nationally owned enterprises.

3. The profession of the cartographer at present

3.1. Social surroundings – The state of cartography – The situation of the profession

The Federal Republic of Germany is a pluralistic state with a social market economy. The development and practice of individual abilities is of particular importance. Within the framework of the applicable laws, one can develop professionally according to one's personal wishes, talents and abilities and, taking account of circumstances in the economy and the employment market, pursue work one way or another as a cartographer, work as an employee in a private publishing company or as a civil servant in the public service (administration), be active in teaching and research or perhaps establish one's own business. Many cartographers also go to work abroad.

For the time being, these statements sound quite optimistic, but there are various serious problems in connection with the situation of cartography at the beginning of the 21st century. These problems have an effect on the situation of the cartographical profession.

In the 1990s, cartography has undergone – not only in Germany – *a far-reaching change* which is characterised by the almost complete transition to digital technologies including the use of data bases and GIS. The *altered framework conditions* for cartography also have to be taken into account.

Many of the products presented today are being produced by cartographical laymen, e.g., by infographic designers, media designers, geographers, statisticians and marketing experts, but not by cartographers. The cartographer runs the danger of losing his traditional privilege of producing maps. However – and one should view this positively – cartography has in the meantime already largely adjusted itself to the new technological circumstances. It works with modern information technology in administrative offices and publishing houses and has conquered the world of computer screens and the Internet.

3.2. Training and continuing training

Training

The training structures arose through the coming together of the eastern and western components in 1990 and since then have further developed, above all in relation to the training contents. The structures have remained nearly the same. For several years the universities and universities of applied sciences have been making efforts to introduce courses of study at levels (Bachelor, Master) which correspond to the Anglo-American system. In the case of new directions in training (geoinformatics, geomatics), even the professional description 'cartographer' comes into question.

One becomes a *Wissenschaftlicher (akademischer) Diplom-Ingenieur für Kartographie* (*university education*) in Germany today by studying Cartography at the Technical University of

Dresden. Additionally, *Cartography* traditionally can be chosen as a *subsidiary subject* as part of a Geography course, and the Free University of Berlin and the University of Trier are to be mentioned in this context. *In-depth Cartography* (geoinformatics, again!) can *inter alia* be chosen as part of a Geodetics course in Berlin (TU), Bonn, Darmstadt, Dresden (TU), Hannover, Karlsruhe and Munich. *Geoinformatics* can be studied as a course in its own right at the University of Münster.

In the case of training at the *universities of applied sciences* to become a *Diplom-Ingenieur für Kartographie (FH)*, the eastern site of Dresden (College of Technology and Business) exists in addition to the sites at Berlin, Karlsruhe and Munich.

The training to become a *Kartographen-Facharbeiter* (cartographic skilled worker) (professional training, basic level) was reformed in 1997 and adapted to modern requirements.

Further training

In view of the rapid development of cartography in particular in technological respects, further training courses for cartographers of all levels of training are of great importance. This is being taken into account sufficiently in Germany.

3.3. Areas of activity, professional prospects, levels of income

The present and future areas of activity for cartographers are altering visibly. In fact, cartographers of all levels are finding employment now in the large areas of official/administrative cartography (national, (federal) state and local authorities), commercial cartography (cartography in publishing houses) and in the private sector, although the significance of this area of activity is declining through the process of downsizing and mergers in cartography in publishing houses combined with reduction in numbers of jobs. On the other hand, the proportion of graduates in the private sector, in particular with firms who are developing and applying geoinformation systems, is growing.

Private work as a self-employed cartographer and the establishment of a private cartographical business is not a problem in the purely formal sense, but is associated with certain risks.

The levels of income for cartographers vary in accordance with qualification level and the business or field of employment.

3.4. Professional representation, cartographical organisations and publications

There is no real cartographical professional organisation in Germany. Professional cartographers and other people working as cartographers and people with an interest in cartography can be members of the German Association for Cartography (*Deutsche Gesellschaft für Kartographie (DGfK)*). Professionally, cartographers are represented by the individual trade unions of the German trade union congress (*Deutscher Gewerkschaftsbund (DGB)*). Cartographical publishing houses in Germany have their own association, the Association of Cartographical Publishers and Institutes (*Verband der kartographischen Verlage und Institute (VKVI)*).

Kartographische Nachrichten (KN) is the main publication of cartography. It is published by the DGfK; the editor-in-chief of 'KN' is a member of the executive board of the DGfK. Besides publishing academic topics, 'KN' also publicises and discusses professional problems of cartographers.

The DGfK also issues two other cartographical publications: the *Kartographisches Taschenbuch (KT)* with much important information for professionally active cartographers and a catalogue of addresses of people, administrative authorities and companies, and the *Kartographischen Schriften (KS)* in which talks from further training events are publicised.

The best known *textbook* in the whole field of cartography is *Kartographie* by Günter Hake (deceased), Dietmar Grünreich and Liqiu Meng, 8th impression, 2001. As a *work of reference* for cartography and its associated disciplines there is the *Lexikon der Kartographie und Geomatik*, edited by Jürgen Bollmann and Wolf Günther Koch (1st impression, 2001/2002, also as a CD-ROM and additionally online from autumn 2002.)

Miroslav Mikšovský
Czech Technical University
Prague

THE CARTOGRAPHER'S PROFESSION IN THE CZECH REPUBLIC

Cartographer professions undergo great changes in regard to the transition of the cartographic production from analogue to digital techniques. A new profession „cartographer-operator“ appears, which includes the raster scanning, vectorizing and vizualization of new map images in the interactive mode using a suitable graphical drawing program on the computer's screen. The final map image is

- elaborated into the shape of printing masters on the exposure unit /i.e. the technology „Computer-to-Film“/ followed by copying of printing plates and offset,
- transformed using Raster Image Processor direct to the printing plate either out of the offset machine /i.e. „Computer-to-Plate technology/ or placed direct in the offset machine /i.e. „Computer-to-Press technology“/, or
- generated direct on special printing plates always again after each rotation of the printing machine and from these printed direct on the paper /i.e. „Computer-to- Print“ or „Computer-to-Paper“ technologies/.

The elaboration of printed maps can use in both latest mentioned technologies as well the progressive printing procedures.

Infomaps, which are connected with the digital map elaboration, enable a qualitative higher level of giving cartographic information. These cartographic outputs are gained either on CD-mediums or are accessible on Internet with possibilities of interactive dialogue and representation of required information. Unsubstitutable is the role of cartographers by creation of geographic information systems.

All above mentioned areas of the new cartographic presentations and techniques have to be reflected in the cartographer's professional preparation on their future tasks in the educational system.

The preparation of cartographers on the universities in the Czech Republic is provided at several schools, i.e.:

- for the Master of Science degree on the Faculty of Natural Sciences of Charles' University in Prague or on the Faculty of Natural Sciences of Masaryk University in Brno,
- for the Master of Science in Engineering degree on the Faculty of Civil Engineering of the Czech Technical University in Prague or at the Military Academy in Brno,
- for the Bachelor of Science degree on the Faculty of Applied Sciences of the West-Bohemian University in Plzeň, on the Faculty of Natural Sciences of Palacký University in Olomouc and on the Faculty of Natural Sciences of the University in Ostrava.

- the post-graduate study of cartography (Ph.D.) is provided for the graduates of the Master of Science or Master of Science in Engineering working the civil sector by the Faculties of Natural Sciences of Charles' University in Prague and of Masaryk University in Brno and by the Faculty of Civil Engineering of the Czech Technical University in Prague, for the graduates working in the military sector by the Military Academy in Brno.

The graduates of all forms of the university courses can find their job both in state and local authorities /i.e. in organizations of the Czech Office for Mapping and Cadastre, in several ministries, regional or local authorities/ and in the private sector, which nowadays represents about 30 cartographic publishing houses of nation-wide or local importance, in the representation of hardware or software companies etc. The graduates of doctoral studies apart from above mentioned possibilities devote in the further professional career mostly to research or pedagogical activities.

The cartographic production in the former Czechoslovakia was stringly monopolized until the year 1989 by the law No. 46 /1971 Dig. on Geodesy and Cartography. Topographic maps were issued by the Military Service and were used exclusively for military purposes. Other maps in great and middle scales (e.g. cadastral maps, the State Map 1:5000, basic maps at scales 1:10 000, 1:25 000, 1:50 000, 1:100 000 and 1:200 000 and all kinds of administrative maps were issued by the Czech Office of Geodesy and Cartography for the territory of the Czech Republic and by the Slovak Office of Geodesy and Cartography for the territory of the Slovak Republic. The cartographic works and printing were secured by the state enterprises Geodetický a kartografický podnik (Geodetic and Cartographic Enterprise) Praha in the Czech Republic and by Slovenská kartografia (Slovak Cartography) Bratislava in the Slovak Republic. These both enterprises secured the whole production of school maps, touristic maps, road map, city plans and atlases as well.

The Geodetic and Cartographic Enterprise in Prague was divided by the end of 1990 into Zeměměřický ústav (Land Survey Office), which overtook all works in geodetic control fields and production of maps issued in state interest and Kartografie Praha, Ltd. which continued with production of all other kinds of maps. After 1991 some new bigger cartographic publishing houses were formed (e.g. Geodézie Liberec, Ltd., Geodezie Brno, Ltd., SHOCart Zlín, Ltd. etc.). Their editonal programs were oriented on road atlases, city plans, touristic maps and others. At present there exist about 30 cartographic publishing houses, some of them only with regional editing programs.

The legal regulations in map publishing are secured by the law No. 175/1997 Dig. (Author's Law), which was imended in 2000 under No. 121/2000 Dig. The law secures the copy rights to all maps and atlases produced in the Czech Republic with exception of cadastral maps and the State Map 1:5000, which are by this law not protected. The legal regulations secure as well the protection of digital databases, which were produced by Zeměměřický úřad (Land Surveying Office) in Prague (ZABAGED based on the Base Map 1:10 000) and by Vojenský zeměpisný ústav (Military Institute) in Prague (DMU-25 base on the topographic map 1:25 000). The Slovak former biggest cartographic publishing house and enterprise Slovenská kartografie in Bratislava exists no more and whole publishing program overtook Vojenský kartografický ústav (Military Cartographic Institute) in Harmanec, which is the biggest cartographic publishing house in Slovakia.

The former central book trade organizations, as e.g. Knižní velkoobchod, Slovenská kniha and other were divided into various book-seller organizations and some new originated (e.g. GeoMedia, ITM, KIWI, Stiefel Eurocart etc.). Some publishing houses have their own map shops (e.g. Kartografie Praha, SHOCart Bohemia, etc.).

Adolf Jankowski

*Główny Urząd Geodezji i Kartografii
Departament Nadzoru, Kontroli i Legislacji
Warszawa*

**ZMIANY W USTAWIE
PRAWO GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE
I ICH INTERPRETACJA.**

Tekst będzie przekazany w oddzielnej kopii.

Roman Kasprzak

*Geodezyjna Izba Gospodarcza
Warszawa*

SAMORZĄD ZAWODOWY W GEODEZJI I KARTOGRAFII

I. Wstęp

Idea powołania samorządu zawodowego geodetów i kartografów dojrzeła w naszym środowisku od wielu lat. Poruszano ten problem na różnych konferencjach, zjazdach i spotkaniach. Wiele osób, którym leży na sercu dobro naszych zawodów, widzi w samorządzie szansę na podniesienie ich rangi. Ze strony administracji oczekiwania idą w kierunku odciążenia jej od niektórych obowiązków. Jeszcze inni uważają, że samorząd zawodowy poprzez przypisanie mu prowadzenia postępowania dyscyplinarnego z zakresu odpowiedzialności zawodowej, spowoduje wzrost poczucia odpowiedzialności wśród jego członków, co z kolei pozytywnie wpłynie na jakość opracowań. Nie bez znaczenia, jeśli idzie o jakość naszych usług i prestiż zawodu, byłby z pewnością obowiązek permanentnego szkolenia się. Tych oczekiwań można by wymienić jeszcze więcej.

Walne Zgromadzenie Geodezyjnej Izby Gospodarczej w październiku 2001 roku zobowiązało Radę Izby do (cytat): szybkiego opracowania projektu ustawy o samorządzie zawodowym i po konsultacjach środowiskowych skierowania go na ścieżkę legislacyjną. W ślad za tym Rada GIG wraz z Krajowym Związkiem Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych opracowała projekt nowelizacji Ustawy prawo geodezyjne i kartograficzne polegający na dopisaniu rozdziału o powołaniu samorządu zawodowego. Do podjęcia działań zdopingowało nas również spotkanie Prezydium Rady Izby z Prezesem Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii Panem Jerzym Albinem, które odbyło się w grudniu 2001 roku. Sprawę powołania samorządu zawodowego Pan Prezes uznał za priorytet swojej działalności i z zainteresowaniem przyjął naszą propozycję opracowania projektu ustawy o samorządzie.

W lutym 2002 roku projekt, opracowany przez GIG i KZPFGiK, przekazano Prezesowi GUGiK.

II. Czy geodeci i kartografowie powinni mieć samorząd zawodowy

Artykuł 17 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej stanowi: "W drodze ustawy można tworzyć samorzady zawodowe, reprezentujące osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawujące pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony, a ust. 2: „W drodze ustawy można tworzyć również inne rodzaje samorządu. Samorzady te nie mogą naruszać wolności wykonywania zawodu ani ograniczać wolności podejmowania działalności gospodarczej”.

Korzystając z cytowanego zapisu Konstytucji RP następujące grupy zawodowe, uznając się za zawody zaufania publicznego, stworzyły swoje samorzady zawodowe: notariusze, komornicy, lekarze i stomatolodzy, pielęgniarki i położne, aptekarze, weterynarze, rzecznicy patentowi, rewidenci, doradcy podatkowi, sędziowie, kuratorzy sądowi, diagności laboratoryjni, psychologowie, architekci, inżynierowie budownictwa, urbaniści. W trakcie tworzenia swoich samorządów są następujące grupy zawodowe, m.in. rzeczoznawcy majątkowi.

Kwestią kluczową dla powołania samorządu danego zawodu jest uznanie go za zawód zaufania publicznego. Konstytucja RP nie definiuje niestety tego pojęcia. Nie definiuje go też żaden inny akt prawny. Jak więc w tej sytuacji można stwierdzić czy dany zawód spełnia kryterium upoważniające do powołania samorządu? Spór na ten temat toczą uczeni, socjologowie, prawnicy. Nie rozstrzygniemy tego sporu tu, na tej sali. Możemy natomiast stwierdzić, że jeśli idzie o sposób wykonywania zawodu kartografa i geodety nie różnimy się wiele od tych profesji które samorzady już posiadają. Tak więc można stwierdzić, że nasze zawody spełniają kryterium przyjęte w artykule 17 Konstytucji i mamy prawo ubiegać się o powołanie samorządu zawodowego geodetów i kartografów.

III. Co to jest samorząd zawodowy

Samorząd zawodowy często mylony jest z innymi organizacjami skupiającymi przedstawicieli danego zawodu. W naszym zawodzie te inne organizacje to przede wszystkim organizacje samorządu gospodarczego oraz Stowarzyszenie Geodetów Polskich skupiające geodetów i Stowarzyszenie Kartografów Polskich skupiające kartografów. Nie roztrząsamy w tym miejscu różnic pomiędzy kartografią uprawianą przez geodetów przy sporządzaniu map wielkoskalowych i kartografią małoskalową uprawianą przez kartografów. Z pewnością różnice takie są. Uważam jednak, że dla rozpatrywania sprawy samorządu zawodowego różnice te można pominąć.

A czym w takim razie jest, a w przypadku geodezji i kartografii, czym będzie samorząd zawodowy? Za cytowanym już wyżej artykułem 17 Konstytucji można samorząd określić jako organizację reprezentującą osoby wykonujące zawody zaufania publicznego i sprawującą pieczę nad należyтым wykonywaniem tych zawodów w granicach interesu publicznego i dla jego ochrony. Należy zwrócić uwagę, że w stwierdzeniu tym akcent kładzie się na należyte wykonywanie zawodu i ochronę interesu publicznego. A więc samorząd powołuje się przede wszystkim dla dobra interesu ogółu społeczeństwa. W stosunku do osób wykonujących zawód, samorząd ma być zaledwie ich reprezentantem. Jest to stwierdzenie o tyle ważne, że nie brak jest przeciwników samorządu zawodowego widzących w nim wyłącznie organizację realizowania własnego interesu grupowego. W tym miejscu należy również mocno podkreślić, że samorząd zawodowy nie jest organizacją wykonawców prac geodezyjnych i kartograficznych, jak to często jest mylnie przedstawiane. Jest natomiast organizacją wszystkich osób chcących uprawiać zawód w ramach uprawnień zawodowych.

W jaki konkretny sposób realizowane byłyby ogólne cele samorządu wynikające z zapisu konstytucyjnego? Według projektu zmian do Ustawy Prawo geodezyjne i kartogra-

ficzne wprowadzającego samorząd zawodowy w geodezji i kartografii autorstwa Geodezyjnej Izby Gospodarczej i Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych cele te realizowano by poprzez:

- sprawowanie nadzoru nad należyтым wykonywaniem zawodu przez członków samorządu;
- ustalanie zasad etyki zawodowej i sprawowanie nadzoru nad jej przestrzeganiem;
- prowadzenie doskonalenia kwalifikacji zawodowych swoich członków;
- prowadzenie postępowania kwalifikacyjnego na uprawnienia zawodowe;
- nadawanie, zawieszanie i pozbawianie uprawnień zawodowych;
- prowadzenie postępowań w zakresie odpowiedzialności zawodowej i dyscyplinarnej członków;
- współdziałanie w kształtowaniu i stosowaniu przepisów prawa w dziedzinie geodezji i kartografii;
- tworzenie i aktualizację standardów zawodowych.

W aktach prawnych powołujących istniejące już samorzady zawodowe zadania te przedstawiane są podobnie.

IV. Dlaczego samorząd w geodezji i kartografii

Niewątpliwie w pierwszym odruchu za najważniejsze zadania samorządu chcielibyśmy uznać ochronę i reprezentowanie jego członków. Ale pamiętać należy, że wolą ustawodawcy jest, aby ochronie podlegał przede wszystkim interes publiczny. Można w tym miejscu zapytać: jaki w takim razie interes w powoływaniu samorządu mamy my, ludzie wykonujący ten zawód. Dlaczego to my sami mamy nakładać sobie ograniczenia i rygory? Dlaczego to my ze swojej własnej woli mamy ponosić ewentualne przykre konsekwencje naszych działań? Odpowiedź na to pytanie jest oczywista: bo powinno zależeć nam na tym abyśmy byli rzetelnymi wykonawcami swojego zawodu, abyśmy reprezentowali wysoki poziom profesjonalizmu, abyśmy twórczo uczestniczyli w procesie tworzenia prawa w geodezji i kartografii, abyśmy kierowali się zasadami etyki zawodowej. A w rezultacie, abyśmy byli postrzegani jako osoby wykonujące zawód zaufania publicznego.

V. Projekt przepisów o samorządzie zawodowym

Pełny tekst projektu zmian do ustawy powołujący samorząd zawodowy zaproponowany przez GIG i KZPFGiK stanowi załącznik do niniejszego referatu. Zainteresowanych szczegółami odsyłam do tego tekstu.

VI. Możliwości wspólnych działań kartografów i geodetów

W piśmie zapraszającym mnie do wygłoszenia referatu na niniejszej Konferencji Pani Przewodnicząca prosiła o (cyt.): *analizę możliwości wspólnych działań samorządowych*.

Rada Geodezyjnej Izby Gospodarczej, która to Izba skupia podmioty gospodarcze działające przede wszystkim w dziedzinie geodezji, ale również w jakimś zakresie w kartografii, od samego początku uważała, że sprawa samorządu zawodowego jest wspólną sprawą geodetów i wszystkich kartografów: i tych „małoskalowych” i tych „wielkoskalowych”. Wyrazem tego było zapraszanie Waszego przedstawiciela na posiedzenia Rady poświęcone samorządowi zawodowemu. Ale przede wszystkim wyrazem tego jest projekt zmian do ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* opracowany przez GIG

i KZPFGiK. Mimo, że opracowany w zasadzie bez udziału Waszego przedstawiciela, projekt ten mówi o samorządzie zawodowym geodetów i kartografów.

Można zarzucać twórcom projektu, że właściwie bez wyraźnej akceptacji samych zainteresowanych, umieszczono w projekcie również kartografów. Uczyniliśmy to z kilku powodów:

- mamy wspólną ustawę ustrojową: *Prawo geodezyjne i kartograficzne*,
- zawody nasze mają wspólny rodowód i wiele cech wspólnych,
- podlegamy temu samemu urzędowi centralnemu: GUGiK-owi,
- wreszcie razem stanowimy niewątpliwie większą siłę w staraniach o utworzenie samorządu.

Uważam, że przy założeniu iż kartografowie, szczególnie Ci skupieni w SKP, ale również wszyscy inni, są zainteresowani utworzeniem samorządu zawodowego, kartografowie i geodeci powinni działać wspólnie celem zrealizowania tego celu. Ze strony Geodezyjnej Izby Gospodarczej oczekujemy, a jednocześnie oferujemy, jak najdalej posuniętą współpracę w tym zakresie. Wspólne działania są tym bardziej wskazane, że jak uczą doświadczenia ostatnich kilku miesięcy, zrealizowanie naszych zamiarów utworzenia samorządu nie jest wcale łatwą sprawą.

Jeśli idzie o wzajemne relacje samorządu geodetów i kartografów:

- wspólny czy dwa niezależne,
- w oparciu o istniejącą ustawę *Prawo geodezyjne i kartograficzne* czy w oparciu o niezależne ustawy

to są to tematy do dyskusji. Przedstawiony projekt powołania samorządu zawodowego autorstwa GIG i KZPFGiK jest tylko projektem i niczego nie przesądza. Istotą jest abyśmy w sprawie samorządu zawodowego mówili jednym głosem, tak by nie było wątpliwości, że nasze środowisko zawodowe uważa utworzenie samorządu za celowe.

Wierzę, że wspólne działania zakończą się sukcesem.

Joanna Bac-Bronowicz

Katedra Geodezji i Kartografii

Akademia Rolnicza

Wrocław

MOŻLIWOŚCI UTWORZENIA SAMORZĄDU ZAWODOWEGO OSÓB ZAJMUJĄCYCH SIĘ OPRACOWANIEM, REDAGOWANIEM I REPRODUKOWANIEM ZOBRAZOWAŃ PRZE-STRZENNYCH ŚRODOWISKA GEOGRAFICZNEGO

Samorząd zawodowy, w swoim założeniu, ma spełnić dwa podstawowe zadania: zapewnić producentowi odpowiednie warunki do wytworzenia a konsumentowi do otrzymania produktów, usług czy dzieł odpowiadających powszechnie uznanym normom. (art.17 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej). Samorząd pilnujący wyłącznie praw swoich członków do wytwarzania i dystrybucji swoich produktów miałby charakter mafii, a zajmujący się wyłącznie jakością produktów nabrałby charakteru związku ochrony konsumenta. Proponując odpowiednią formę samorządu należy znaleźć złoty środek.

W środowisku kartografów, a przede wszystkim wśród członków Stowarzyszenia Kartografów Polskich, od roku toczą się dyskusje na temat potrzeby i celu utworzenia naszego samo-

rządu zawodowego. Zarząd SKP już zimą 2001 r. został zobligowany do zajęcia pierwszego stanowiska w tej sprawie (opinia w biuletynie SKP nr 5). Do Głównego Geodety Kraju skierowany został projekt założenia samorządu zawodowego geodetów i kartografów jako projekt zmiany art. 46 ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* (Dz.U. 2000 Nr 100 poz. 1086), zgłoszony przez Geodezyjną Izbę Gospodarczą i Krajowy Związek Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych (ostatnia wersja zamieszczona przy skrócie referatu p. R. Kasprzaka w tym Biuletynie).

W związku z nowelizacją ustawy *Prawo geodezyjne i kartograficzne* zarząd SKP wielokrotnie współpracował z Głównym Urzędem Geodezji i Kartografii wyrażając swoje opinie o zmianach w *Prawie...* proponowanych przez Urząd i innych konsultantów. Zgłaszaliśmy także swoje poprawki między innymi do uprawnień zawodowych (nikt na świecie nie ma tylu rodzajów uprawnień geodezyjnych i kartograficznych a szczególnie do „uprawiania” kartografii). Dyskusje dotyczyły też innych paragrafów ustawy, odnoszących się pośrednio i bezpośrednio do kartografii (część prac przedstawiona została w ostatnim Biuletynie SKP). Uwagi dotyczące samorządu zrelacjonujemy w tym artykule.

Przynależność do samorządu zawodowego geodetów i kartografów wymaga wg projektu Geodezyjnej Izby Gospodarczej i Krajowego Związku Pracodawców Firm Geodezyjnych i Kartograficznych posiadania wyższego wykształcenia geodezyjnego i kartograficznego oraz uprawnień zawodowych do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii. Dokładnie nie określono na jakich zasadach odbywa się wpisanie na listę samorządu geodetów i kartografów.

Uwagi nasze głównie dotyczą następującego zagadnienia: do samorządu opartego na zasadach zaproponowanych przez GIG i KZPFGiK mogłoby teoretycznie należeć obecnie kilkuset praktykujących kartografów, bo prawdopodobnie tylu ma wymagane uprawnienia zawodowe nr 6 (wg art. 43 *Prawa geodezyjnego i kartograficznego*). Nie znamy dokładnie ilości czynnych zawodowo uprawnionych geodetów i kartografów, gdyż nie mamy dostępu do listy uprawnionych (naszym zdaniem z powodu nadinterpretacji prawa o ochronie danych osobowych). W obecnym stanie prawnym, przy ogromnej przewadze liczebnej uprawnionych geodetów nad kartografami, powołanie wspólnego samorządu, opartego na wyżej wymienionych zasadach, spowoduje całkowitą majoryzację kartografów przez geodetów (do samorządu może zapisać się około 20 tysięcy „uprawnionych” geodetów i kartografów, co wynika z bieżącej numeracji uzyskiwanych uprawnień we wszystkich zakresach). Jeżeli zostalibyśmy przy takim projekcie to należałoby też znowelizować zasadniczo tryb nadawania uprawnień zawodowych.

Następnym naszym zasadniczym wnioskiem na temat samorządu zawodowego było wyłączenie jego powołania z nowelizacji *Prawa geodezyjnego i kartograficznego*. Wnioskowaliśmy o opracowanie oraz ustanowienie osobnej ustawy o samorządzie zawodowym geodetów i kartografów, podobnej do ustaw dotyczących wyłącznie samorządów zawodowych lekarzy, architektów, prawników, notariuszy, adwokatów, rzeczoznawców majątkowych i wielu innych. Efektem naszych postulatów było usunięcie z projektu nowelizacji ustawy zapisów o powołaniu samorządu geodetów i kartografów. Do tych działań byliśmy zobligowani uchwałą podjętą na zebraniu SKP z kartografami podczas XII Szkoły Kartograficznej w Świeradowie Zdroju w dniu 11. 04. 2002 r.

Wobec powyższych faktów w dalszej części artykułu przedstawiam inne warianty powołania samorządu zawodowego osób zajmujących się opracowaniem, redagowaniem i reprodukowaniem obrazowań przestrzennych środowiska geograficznego. Przedstawione propozycje są konsekwencją wielu moich dyskusji zarówno z członkami już istniejących samorządów: prawników, lekarzy i inżynierów budownictwa, projektantami ustawy o samorządzie geodetów i kartografów, pracownikami urzędów geodezyjnych i kartograficznych, prezesami zagranicznych stowarzyszeń kartografów - członkami Europejskiej Unii Kartograficznej, członkami zarządu SKP i wieloma innymi osobami osobiście zaangażowanymi w temat samorządów zawodowych.

Wspólny samorząd zawodowy w dwóch izbach o odmiennym sposobie określenia zasad przynależności do izb.

Proponowanym wariantem samorządu zawodowego może być dla „osób zajmujących się opracowaniem, redagowaniem i reprodukowaniem zobrazowań przestrzennych środowiska geograficznego” rozwiązanie podobne do samorządu architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów. Opiera się ono na wspólnym samorządzie izb zawodów pokrewnych. Samorząd zawodowy architektów, inżynierów budownictwa oraz urbanistów (Dz. U. 2001 Nr 5 poz. 42) podzielony jest na trzy odrębne izby. Izby architektów i inżynierów budowlanych zrzeszają osoby posiadające odpowiednie uprawnienia wg ustawy *Prawo budowlane*. W skład izby urbanistów wchodzi osoby posiadające odpowiednie uprawnienia a także posiadające dyplom ukończenia wyższych studiów o kierunkach architektura, urbanistyka lub gospodarka przestrzenna oraz dwuletnie doświadczenie zawodowe. Do tej izby należą także osoby po ukończeniu innych studiów wyższych, które w obowiązującym programie nauczania realizują co najmniej 90 godzin związanych z architekturą, urbanistyką lub gospodarką przestrzenną, uzupełnione studiami podyplomowymi w odpowiednim zakresie oraz trzyletnim doświadczeniem zawodowym. Członkami tej izby mogą także być osoby posiadające inne wyższe wykształcenie, mające trzyletnie doświadczenie zawodowe, po złożeniu egzaminu ze znajomości przepisów prawnych dotyczących gospodarki przestrzennej oraz praktycznego zastosowania wiedzy w tej dziedzinie.

Dla naszego środowiska, ze względu na specyfikę zawodu, takie rozwiązanie dwuizbowe, oparte na odmiennych zasadach przyjmowania do poszczególnych izb, występujących wspólnie w sprawach dotyczących całego środowiska geodezyjnego i kartograficznego, wydaje się rozwiązaniem jak najbardziej do przyjęcia. Jest oczywiście sprawą dyskusji, jakie wykształcenie uznamy za pokrewne. Rozwiązanie takie pozwoli wejść do samorządu geoinformatykom, geologom, ekologom z wykształceniem geograficznym wykonującym zawodowo mapy, osobom zajmującym się kartografią historyczną, morską itp. Na pewno zachować należy tu, jak w projekcie urbanistów, wymóg przynajmniej trzyletniej udokumentowanej pracy w zawodzie kartografa oraz egzaminu z przepisów prawa geodezyjnego i kartograficznego, a także z praktycznego zastosowania wiedzy kartograficznej.

Osobny samorząd – wymagane wyższe wykształcenie w kierunku kartograficznym, posiadanie uprawnień i nienaganna postawa etyczna.

Utworzenie takiego samorządu mogłoby być wzorowane na samorządzie lekarskim (Dz.U. 1989 Nr 30 poz.158). Do samorządu lekarskiego obowiązkowo należą lekarze wykonujący ten zawód. Warunkiem przyjęcia jest posiadanie prawa wykonywania zawodu przyznanego przez okręgową radę lekarską. Uwarunkowane jest ono posiadaniem odpowiedniego dyplomu, pełnej zdolności do czynności prawnych, odpowiedniego stanu zdrowia, odbyciem stażu dyplomowego zakończonego egzaminem państwowym, wykazaniem się nienaganną postawą etyczną.

Rozwiązaniem podobnym może być stworzenie kartograficznego samorządu obligatoryjnego, do którego będą mogły należeć osoby spełniające wymogi formalne – wykształcenie, uprawnienia oraz postępujące etycznie w swoim zawodzie.

Osobny samorząd – wymagane wykształcenie wyższe kartograficzne i staż zawodowy.

Samorząd byłby oparty na założeniach podobnych do samorządu psychologów (Dz.U. 2001 Nr 73 poz.763). Prawo wykonywania zawodu psychologa powstaje z chwilą wpisu na listę psychologów Regionalnej Izby Psychologów. Do wpisu należy spełnić następujące warunki:

posiadanie odpowiedniego dyplomu magistra psychologii (uczelni polskiej lub uznanej za równorzędną), pełnej zdolności do czynności prawnych, odpowiedniego władania językiem polskim, odbycie podyplomowego stażu pod merytorycznym nadzorem psychologa posiadającego prawo wykonywania zawodu. Warunkiem przyjęcia do samorządu jest uchwała Rady Regionalnej Izby Psychologów. W takim wariancie naszego samorządu od członków nie są wymagane uprawnienia, natomiast warunkiem przyjęcia byłaby odpowiednia uchwała Rady Izby Kartograficznej, spełniającej zadania komisji kwalifikacyjnej.

Osobny samorząd – podatnicy podatku od wykonywania prac kartograficznych.

Od członków takiego samorządu nie wymaga się odpowiedniego wykształcenia ale rzeczywistej działalności w dziedzinie kartografii udokumentowanej odpowiednim dorobkiem i stażem. Do przyjęcia wymagana jest uchwała rady samorządu. Można oprzeć taki samorząd na podobnych zasadach jak dla izb rolniczych.

Członkami samorządu rolniczego (Dz.U. 1996 Nr 1, poz. 3) z mocy prawa są osoby fizyczne i prawne będące podatnikami podatku rolnego lub z działów specjalnych produkcji rolnej oraz członkowie rolniczych spółdzielni rolnych posiadających wkłady gruntowe.

Wnioski autorskie

Przynależność do samorządu zawodowego, aby miał on szanse spełnienia swoich zadań, powinna być obligatoryjna. Należy więc wypracować taką formę samorządu zawodowego dla osób zajmujących się opracowaniem, redagowaniem i reprodukowaniem obrazów przestrzennych środowiska geograficznego (czyli szeroko pojętą kartografią i geoinformatyką), aby dla zdecydowanej większości osób czynnych zawodowo przynależność do tej organizacji przyniosła poprawę warunków ich pracy i zapewniła możliwość egzekwowania przez nich przestrzegania ich praw autorskich, obecnie nagminnie naruszanych. Naczelnym celem Stowarzyszenia Kartografów Polskich jest integracja środowiska kartograficznego. Rozumiejąc dobre prawo różnych środowisk do inicjatywy samorządowej bardzo nie chcielibyśmy zaprzepaścić trzyletniego wspólnego dążenia kartografów zrzeszonych w SKP do poprawy poziomu polskiej kartografii. Przez dalsze rozdrabnianie i tak niezbyt licznego środowiska kartografów (na geodezyjnych, geograficznych, historycznych, topograficznych, morskich, geologicznych, geoinformatycznych, zoologicznych i innych) nie obronimy naszego zawodu i polskiej kartografii przed nieuczciwą konkurencją wewnętrzną oraz zalewem map i atlasów o niskim poziomie merytorycznym i redakcyjnym, w tym także zagranicznych. Zbyt ni pośpiech jednak i w tworzeniu naszego samorządu nie jest znowu aż tak konieczny. Dobrze należy przyrzeć się osiągnięciom samorządów choćby prawników czy inżynierów budownictwa, aby nie spowodować podobnych jak u nich utrudnień i monopolizacji niektórych działań zawodowych. Bardzo byłoby wskazane, aby rozwiązanie zasad powstania samorządu zawodowego kartografów poddać analizie oraz jak najszerszej dyskusji w naszym środowisku zawodowym, gdyż od naszego zaangażowania w tę sprawę będzie zależała nasza zawodowa przyszłość. Stowarzyszenie Kartografów Polskich w najbliższym czasie powinno wypracować stanowisko w tej sprawie reprezentując poglądy większości swoich członków. Gorąco zachęcam do dyskusji w czasie konferencji i zebrania SKP a także do przysyłania swoich uwag i propozycji na nasz adres.

Jan Krupski

Zakład Kartografii

Instytut Geograficzny

Uniwersytet Wrocławski

Roman Janusiewicz

Wydawnictwo Kartograficzne Eko-Graf, Wrocław

SAMODZIELNE FUNKCJE ZAWODOWE W ZAKRESIE KARTOGRAFII

Ustawa *Prawo geodezyjne i kartograficzne* stanowi, aby osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii legitymowały się posiadaniem uprawnień państwowych w zakresach określonych tą ustawą. Jednym z tych zakresów jest zakres 6 „Redakcja map”. Wymaganie uprawnień w tym zakresie jest źródłem wielu nieporozumień i irytacji osób, które zawodowo opracowują mapy lub wykonują inne czynności, ściśle związane z kartografią. Uważają one, że skoro ukończyły odpowiednie studia specjalistyczne to są przygotowane do zawodu i mogą go wykonywać. Jednym z powodów tego nieporozumienia jest brak sprecyzowanych zakresów czynności lub zadań w dziedzinie kartografii niegeodezyjnej, jak to zostało określone w odniesieniu do czynności i zadań geodetów. Istnieją bowiem obszary, w których działalność kartograficzna musi podlegać pewnym wymaganiom jakości i rzetelności. Drugim powodem nieporozumienia jest niedokładne wczytanie się w sformułowania w ustawie, które mówią o „samodzielnych funkcjach”.

W wielu zawodach w Polsce zostało ustanowione, że osoby bezpośrednio po studiach nie kwalifikują się do wykonywania zawodu, który w dużej mierze jest samodzielną działalnością, nawet pod jakimś nadzorem. W odniesieniu do kartografii tak rygorystycznych wymagań nie ma, jeśli nie liczyć prawa wykonywania mapy zasadniczej wyłącznie przez uprawnionego geodetę (kartograf-geograf nie może tego robić). Jednak w trosce o należyty poziom i wiarygodność pewnych rodzajów map takie wymaganie powinno być wprowadzone. Dotyczy to w szczególności:

- redaktorów i wykonawców urzędowych map topograficznych i tematycznych
- redaktorów i wykonawców map i atlasów szkolnych.

Obecny poziom merytoryczny niektórych atlasów i map szkolnych (zwłaszcza ściennych) jest wystarczającym sygnałem alarmowym, aby w tej dziedzinie nie dopuszczać do prac kartograficznych przypadkowych osób. Nie oznacza to także, że wyszkoleni kartografowie będą gwarantować odpowiedni poziom. Uzyskanie swego rodzaju certyfikatu zawodowego na dokładnie określonych zasadach i w określonym zakresie wiedzy, popartym dodatkowo własnym dorobkiem autorskim i redakcyjnym może tę sytuację zmienić.

Drugim aspektem jest wykonywanie samodzielnych funkcji w zakresie kartografii. Tu odpowiedzialność specjalisty prowadzącego działalność gospodarczą na własny rachunek jest większa i w niektórych wypadkach określona prawnie. Wykonywanie tych funkcji może nie mieć bezpośredniego związku z osobistym redagowaniem map ale również z nadzorem nad osobami to wykonującymi. Do takich samodzielnych funkcji należy zaliczyć:

- dyrektora / dyrektora produkcji lub technicznego wydawnictwa kartograficznego (tu należy odróżnić dyrektora od właściciela firmy, chociaż może to być ta sama osoba),

- inspektora nadzoru kartograficznego (może to być nowy zawód),
- kierownika redakcji / zespołu kartograficznego, powołanego doraźnie do realizacji określonego zadania,
- samodzielnego redaktora-kartografa (osoba wykonująca osobiście zawód na własny rachunek, ale także tzw. „wolny strzelec”),
- rzeczoznawcę w zakresie kartografii,
- członka komisji kwalifikacyjnej ds. nadawania uprawnień w zakresie kartografii,
- doradcę / konsultanta ds. kartografii topograficznej,
- twórcę / projektanta / wykonawcę / kierownika zespołu ds. budowania baz danych przestrzennych (GIS),
- biegłego sądowego w zakresie kartografii (w tym prawa autorskiego w kartografii),
- instruktora / wykładowcę kursów szkoleniowych w zakresie kartografii (z wyjątkiem kształcenia w profilowanych zawodowych szkołach ponadpodstawowych i wyższych),
- członka komisji MENiS opiniującej /rekomendującej publikacje kartograficzne do użytku szkolnego.

Część z wymienionych funkcji jest zbieżna z wymienionymi w ustawie (rozdz. 8), sądzimy jednak, że zakres problemów zawodowych w kartografii jest znacznie szerszy i powinny je rozwiązywać kompetentne osoby. Dlatego w dalszej kolejności należałoby uściślić zadania i kompetencje w poszczególnych samodzielnych funkcjach.

Sybilla Stanisławska-Kloc

*Instytut Wynalazczości i Ochrony Własności Intelektualnej
Uniwersytet Jagielloński
Kraków*

OCHRONA UTWORU KARTOGRAFICZNEGO W ŚWIETLE USTAWY O PRAWIE AUTORSKIM I PRAWACH POKREWNYCH

Władysław Pawlak

*Pracownia Atlasu Dolnego Śląska
Uniwersytet Wrocławski*

ETYKA W INTERPRETACJI I STOSOWANIU USTAWY „PRAWO AUTORSKIE I PRAWA POKREWNE”

Środowisko kartografów długo oczekiwało na ustawę regulującą problemy własności intelektualnej i praw materialnych związanych z twórczą działalnością, edytorstwem i dysponowaniem różnymi formami majątkowego prawa do dzieła. Zapisy ustawy generalnie rozczarowały całe środowisko. Autorzy map a do pewnego stopnia również wydawcy sądzili, że w ustawie problemy kartografii znajdą wyodrębnione miejsce w postaci odpowiednich paragrafów bądź przynajmniej punktów. Tymczasem skończyło się na kilkakrotnym wymienie-

niu dzieła kartograficznego wśród utworów graficznych bądź wizualnych. W ten sposób prawo do autorstwa mapy potraktowano podobnie jak prawo do fotografii lub plakatu.

Środowisko kartograficzne, zarówno ze strony autorów jak i wykonawców oraz wydawców zaczęło poszukiwać korzystnej dla siebie interpretacji. Ustaw, stwarzająca określony stan prawny, nie definiowała jasno żadnej z podstawowych relacji wiążących autorstwo z prawami majątkowymi. Sprawę dodatkowo komplikował i nadal komplikuje fakt, że znakomita większość dzieł kartograficznych powstawała i powstaje nadal w ramach różnych form stosunku pracy. W tej sytuacji pracodawcy w umowach o pracę powszechnie stosują klauzule pozbawiające zatrudnianych autorów podstaw do jakichkolwiek roszczeń majątkowych. Bardzo chętnie pomijają też autora mapy i chociaż jest to prawo niezbywalne, to jednak odbiorcy map mogą nigdy nie poznać faktycznego jej twórcy. Prawo autorskie zastało autorów map rozproszonych i nieprzygotowanych do jego interpretacji i egzekwowania. Inna sytuacja ukształtowała się wśród wydawców, podzielonych szybko na „starych” potentatów i „nowych” – usiłujących skorzystać z postępującej liberalizacji rynku wydawniczego. Prawo autorskie nie mogło określać sposobów w prowadzenia jego zapisów, a wydany później komentarz, chociaż wyjaśnia szereg spraw, nie ma mocy ustawy. W polskiej praktyce sądowniczej nie istnieje uprawnienie precedensu sądowego, stąd interpretacja oraz stosowanie zapisów ustawy ma asymetryczny charakter. Inną, często własną, interpretację stosują „Właściciele” dzieł kartograficznych, czyli owi „starzy wydawcy” a inna „nowi wydawcy”. Wśród wydawców i autorów znajdziemy również takich, dla których prawo autorskie chroni tylko ich interesy, z góry spychając wszystkich pozostałych do roli pirata, naśladowcy i nieuczciwego konkurenta.

W tym momencie wkraczamy na grunt etyki „Kalego”, która niestety jest dosyć często spotykana. Stosowaniu takiej etyki a nawet procederu, sprzyja praktyka sądów gospodarczych, zabezpieczająca interesy strony pozywającej bez rozpatrywania argumentów strony pozwanej, co sprzyja utraceniu konkurencji. Chcąc jednak zachować pewną równowagę nie można pomijać też faktu, że autorzy i wydawcy również często sięgają po dorobek innych, który następnie zaopatrują we wszelkie klauzule „nietykalności”.

Sprawy etyki postępowania zarówno zbiorowego jak i indywidualnego, są właściwie nie do skodyfikowania. Możemy tylko mówić o pewnym poziomie jasności prawnej dotyczącej spraw związanych z prawami autorskimi i majątkowymi wszystkich dóbr intelektualnych. Nie możemy też zapomnieć, że obecnie bardzo często koszt legalnego nabycia materiałów źródłowych – nie tylko kartograficznych – przekracza koszty całego opracowania i edycji dzieła kartograficznego, niezależnie od charakteru instytucji jak nimi dysponuje. Nowelizowana obecnie ustawa w żadnym wypadku nie rozwiąże spraw związanych z etyką interpretacji i stosowaniem prawa autorskiego. W tym zakresie wymagane jest jeszcze jasne stanowisko opinii całego środowiska oraz zawodowych stowarzyszeń, w tym również SKP.

Wojciech Jankowski

Warszawa

KARTOGRAFIA W PRAWIE AUTORSKIM

Porządkowanie praw służących ochronie własności intelektualnej zaczęło się w Europie, w drugiej połowie XIX w. Uwieńczone ono zostało podpisaniem w Bernie, 9.9.1886 r. Konwencji, która zaczęła obowiązywać od 5 grudnia 1887 r. Państwa ratyfikujące jej tekst

stawały się członkami Międzynarodowego Związku Ochrony Utworów Literackich i Artystycznych. Polska zgłosiła swój akces 28 stycznia 1920 r., wkrótce po odzyskaniu niepodległości.

Konwencja co pewien czas podlegała niezbędnym zmianom i poprawkom. Uzupełniana i poprawiana była podczas konferencji w: Berlinie (1908, 1914), Rzymie (1928), Brukseli (1948), Sztokholmie (1967) i Paryżu (1971).

Również na obu kontynentach amerykańskich pracowano nad tego rodzaju regulacjami prawnymi. Powstały konwencje w Meksyku (1902), Rio de Janeiro (1906), Hawanie (1928) oraz konwencja waszyngtońska z 1946 r., zastępująca poprzednie.

W 1949 r. UNESCO podjęło prace zmierzające do połączenia tych dwóch koncepcji, europejskiej i amerykańskiej. Zakończone one zostały w 1952 r. uchwaleniem w Genewie aktu o charakterze światowym, zwanym konwencją powszechną. W 1971 r. doczekała się ona nowej redakcji dokonanej w Paryżu, a następnie została poprawiona w 1979 r. Do paryskiego aktu konwencji, Polska przystąpiła w 1990 r. (Dz.U.1990, Nr 82, poz. 474).

Podczas konferencji sztokholmskiej w 1967 r. powołano Światową Organizację Własności Intelektualnej (World Intellectual Property Organization). Polska Rzeczpospolita Ludowa stała się członkiem tej organizacji w 1974 r. (Dz.U.1975, Nr 9, poz. 49).

Mimo wielu zmian i kolejnych redakcji, niezmienny pozostawał art. 2 konwencji. Zapis dotyczący kartografii powtarzany był od chwili ogłoszenia konwencji, w punkcie pierwszym:

1. Określenie „dzieła literackie i artystyczne” obejmuje wszystkie dzieła literackie, naukowe i artystyczne, bez względu na sposób lub formę ich wyrażenia, takie jak: (...) mapy geograficzne, plany, szkice i dzieła plastyczne dotyczące geografii, topografii, architektury lub innych nauk.

Nie użyto tu wprawdzie terminu kartografia, jednak jednoznacznie wymienia się jej wytwory, czyli mapy.

Pozostanie tajemnicą, dlaczego mając taką podstawę w prawie międzynarodowym oraz w przedwojennym prawie polskim, twórcy prawa autorskiego w dobie PRL, całkowicie pominęli twórczość kartograficzną. Dzięki temu, przez kilka dziesięcioleci obowiązywało absurdalne nieuznawanie map za dzieła autorskie, przy jednoczesnym tworzeniu i stałym aktualizowaniu tabel wynagrodzeń autorskich, przez wszystkie oficyny wydawnicze publikujące mapy, a nawet przez CUGiK, a potem GUGiK.

Andrzej Wiśniewski w swej książce zatytułowanej „*Nowe wynagrodzenia autorskie*” (Wyd. Prawnicze 1985), rozdział dotyczący dzieł kartograficznych poprzedza następującym wyjaśnieniem:

„Decyzja nr 13 Prezesa Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii z dnia 5 października 1982 r. w sprawie normatywów wynagrodzeń autorskich twórców opracowań kartograficznych nie jest aktem wydanym na podstawie ustawy o prawie autorskim, nie ma więc dla twórców utworów kartograficznych i ich kontrahentów charakteru wiążącego z mocy prawa.”

Są twórcy, są autorzy, lecz nielegalni w świetle prawa autorskiego.

Kartografowie, powiadomieni w lipcu 1986 r. przez Biuro Kartografii GUGiK o pracach nad nowelizacją prawa autorskiego, podjęli natychmiast działania zmierzające do zmiany tej nienormalnej sytuacji. Inicjatywę wykazała Samodzielna Pracownia Kartografii IGiPZ PAN, którą wsparły Katedra Kartografii Uniwersytetu Warszawskiego i Komisja Kartograficzna PTG. W grudniu 1986 r. w Biurze Kartografii przedłożono memoriał, w którym domagano się wprowadzenia kartografii do prawa autorskiego. Apel środowiska został poważnie potraktowany przez GUGiK. Urząd podjął walkę z Ministerstwem Kultury i Sztuki, w którym opracowywane było nowe prawo autorskie. Kilkuletnie starania uwieńczone zostały sukcesem. W ustawie o prawie autorskim i prawach pokrewnych z 4 lutego 1994 r. (Dz.U. 1994, Nr 24, poz. 83) znalazł się zapis:

Art.1.1. Przedmiotem prawa autorskiego jest każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiejkolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia (utwór).

2. W szczególności przedmiotem prawa autorskiego są utwory:

1) wyrażone słowem, symbolami matematycznymi, znakami graficznymi (literackie, publicystyczne, naukowe, kartograficzne ...).

Od tego momentu twórczość kartograficzna podlega zarówno ochronie, jak i rygorom wynikającym z prawa autorskiego. Brakuje w nim jednak przepisów szczególnych dotyczących tej specyficznej twórczości. Przepisami takimi objęte są w prawie autorskim utwory audio-wizualne i programy komputerowe. Próbę opracowania podobnych przepisów dotyczących utworów kartograficznych oraz ich autorstwa podjęło Stowarzyszenie Kartografów Polskich. Projekt poddany dyskusji środowiskowej, po dopracowaniu powinien trafić do prawa autorskiego, przy okazji kolejnej jego nowelizacji.

Grzegorz Kurzeja

*Centralny Ośrodek Dokumentacji
Geodezyjnej i Kartograficznej
Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii
Warszawa*

REORGANIZACJA CENTRALNEGO OŚRODKA DOKUMENTACJI GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ

Robert Pajkert

*Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Geodeta Województwa
Wrocław*

WOJEWÓDZKI OŚRODEK DOKUMENTACJI GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ JAKO ŹRÓDŁO DANYCH GEODEZYJNO- KARTOGRAFICZNYCH O REGIONIE.

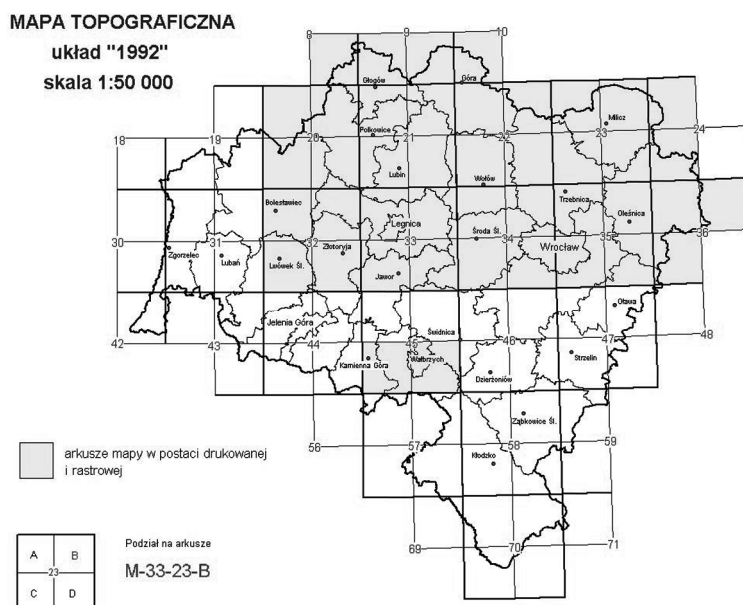
Autor przedstawia rolę wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, stanowiącego wydawnictwo Głównego Geodety Kraju, jako podstawowego źródła dla wszystkich opracowań kartograficznych i tematycznych, na tle obowiązujących przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, oraz niektórych rozporządzeń wykonawczych. Ponadto zapoznaje uczestników z asortymentem opracowań dostępnych w Wojewódzkim Ośrodku Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego, a także stanem prac nad Dolnośląskim Systemem Informacji Przestrzennej.

1. Podstawy prawne :

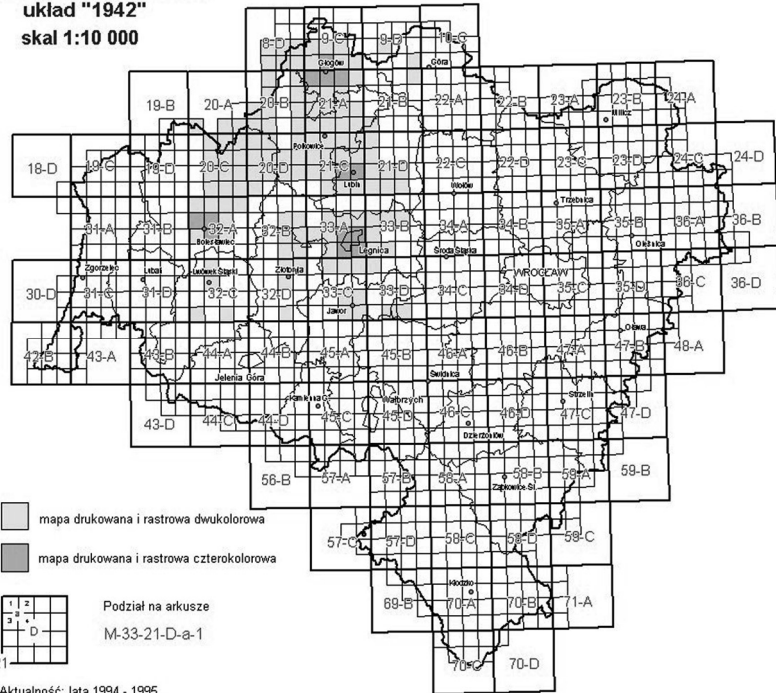
- art. 18 ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne tj. Dz. U. Nr 100 poz. 1086 z 2000 r.
-Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 15 maja 2001 r. (Dz. U. 56 poz. 588) w sprawie określenia rodzajów map, materiałów fotogrametrycznych i teledetekcyjnych, stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, których rozpowszechnienie, rozprowadzanie oraz reprodukowanie w celu rozpowszechnienia i rozprowadzania wymaga zezwolenia, oraz trybu udzielania tych zezwoleń.

2. Wojewódzki Zasób Geodezyjny i Kartograficzny we Wrocławiu, stan pokrycia województwa dolnośląskiego
 - mapa topograficzna
 - mapa tematyczna
 - sozologiczna
 - hydrograficzna
 - inne opracowania
3. Dolnośląski System Informacji Przestrzennej – stan zaawansowania prac.
4. Spójna rola kartografów i geodetów w tworzeniu Systemów Informacji Geograficznej.

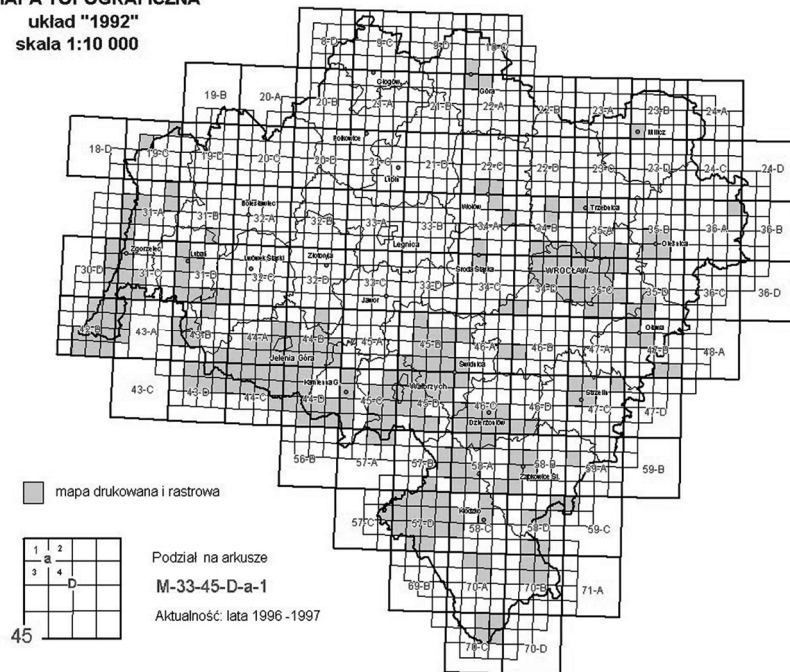
Skorowidze map topograficznych w zasobie WODGiK we Wrocławiu

MAPA TOPOGRAFICZNA
układ "1942"
skala 1:10 000

MAPA TOPOGRAFICZNA
układ "1992"
skala 1:10 000

DZIAŁALNOŚĆ WOJEWÓDZKIEGO OŚRODKA DOKUMENTACJI GEODEZYJNEJ I KARTOGRAFICZNEJ W KATOWICACH

Wstęp

Sprawy organizacyjne i struktury WODGiK

Sprawy finansowe

Stan zasobu

Materiały promujące wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny

Wnioski ze spotkań dyrektorów i kierowników WODGiK

Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Katowicach, jest jednostką organizacyjną, przejętą z mocy prawa z dniem 1 stycznia 1999 r. przez Samorząd Województwa Śląskiego (art. 25 i 26 ustawy z dnia 13 października 1998 r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną, Dz. U. Nr 133 poz. 872 z późniejszymi zmianami). Ośrodek funkcjonuje w formie samorządowej jednostki budżetowej.

Działalność Ośrodka oparta jest o statut nadany uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 20 czerwca 2000 r. Nr I/21/28/2000. Nadzór merytoryczny nad działalnością Ośrodka sprawuje Zarząd Województwa. Ośrodkiem kieruje Dyrektor na podstawie pełnomocnictwa udzielonego przez Zarząd Województwa.

Dla prawidłowego funkcjonowania oraz stworzenia odpowiednich warunków realizacji zadań statutowych w Ośrodku działają następujące jednostki organizacyjne.

pracownia wojewódzkiej bazy danych krajowego systemu informacji o terenie

pracownia sprzedaży danych z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego

pracownia reprodukcji analogowej i cyfrowej

pracownia – centrum zarządzania systemem Aktywnej Sieci Geodezyjnej ASG-PL

stanowisko ds. marketingu i dystrybucji

stanowisko ds. obsługi finansowo – księgowej

stanowisko ds. obsługi zaopatrzenia i administracyjno-gospodarczej

stanowisko ds. transportu

Sprawy organizacyjne i struktury WODGiK

W związku z wypowiedzeniem umowy najmu pomieszczeń Ośrodka przy ulicy Kossutha 9 w 2000 roku przez firmę „BOOM” w Wydziale Geodezji i Kartografii Urzędu Marszałkowskiego, w sierpniu 2001 roku Ośrodek został przeniesiony z dzielnicy Załęże do Śródmieścia na ul. Graniczną 29

W II kwartale 2001 roku WODGiK w Katowicach rozpoczął sprzedaż map topograficznych drukowanych w skali poprzez sieć księgarń na terenie województwa śląskiego, a III kwartale 2002 roku przez hurtownię zaopatrującą szkoły.

Pod koniec 2001 roku na wniosek dyrektora Ośrodka, Zarząd Województwa Śląskiego podjął uchwałę o likwidacji filii Ośrodka w Bielsku-Białej i Częstochowie. Po likwidacji filii i przeniesieniu materiałów z Bielska-Białej i Częstochowy zaszła konieczność powiększenia powierzchni magazynowej. W tym celu wynajęto około 100 m² powierzchni

magazynowej przy ul. Grabowej 3 w Katowicach. Tam też odtworzono pracownię fotoreprodukcyjną, która działała na ul. Kossutha 9.

Z uwagi na zaszczości historyczne związane z nazwą Ośrodka, na podstawie wniosków pokontrolnych komisji kontrolnej z GUGiK w Warszawie, Sejmik Województwa Śląskiego przyjął uchwałę 20 maja 2002 roku o zmianie nazwy z Wojewódzki Ośrodek Geodezji i Kartografii na Wojewódzki Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej.

Nawiązano kontakt i przygotowywane jest porozumienie o współpracy z jedną z sieci telefonii komórkowej na dystrybucję danych o przestrzeni z naszego serwera danych o przestrzeni dla klientów telefonów komórkowych z usługą GPRS.

Po ostatnich zmianach struktury organizacyjnej WODGiK z dnia 20 czerwca 2002 r. przedstawia się ona następująco:

Pracownia Wojewódzkiej Bazy Danych Krajowego Systemu Informacji o Terenie

Pracownia organizuje przekazywanie kopii danych przestrzennych dotyczących obszaru województwa śląskiego, między poszczególnymi częściami zasobu – powiatowymi, wojewódzkim i centralnym. W szczególności do zadań pracowni należy:

pozyskiwanie z zasobów powiatowych i przechowywanie aktualnych kopii następujących baz danych:

- ewidencji gruntów,
- ewidencji budynków,
- mapy zasadniczej,
- ewidencji sieci uzbrojenia terenu wchodzących w skład wojewódzkiej bazy Systemu Informacji o Terenie,
- generalizacja danych z zasobów powiatowych, opracowywanie a także wdrażanie nowych technik i technologii w zakresie gromadzenia, przetwarzania i udostępniania państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, organizacja i prowadzenie szkoleń, przyjmowanie zgłoszeń prac geodezyjnych i kartograficznych.

W pracowni zatrudnione są cztery osoby.

Pracownia Sprzedaży Danych z Wojewódzkiego Zasobu Geodezyjnego i Kartograficznego

Pracownia gromadzi i prowadzi sprzedaż zainteresowanym jednostkom oraz osobom prawnym i fizycznym z obszaru województwa śląskiego:

- urzędowych wydawnictw kartograficznych – drukowanych map topograficznych, drukowanych map tematycznych, drukowanych ortofotomap,
- kopii materiałów analogowych znajdujących się w zasobie,
- kopii baz danych cyfrowych o przestrzeni z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- danych dotyczących osnów geodezyjnych poziomych i wysokościowych,
- cyfrowych modeli terenu,
- innych baz danych opracowanych na podstawie baz podstawowych zgodnie z przyjętym zleceniem.

W pracowni udzielane są informacji o posiadanym zasobie, sposobach jego wykorzystania i zasadach sprzedaży, ewidencjonuje się zamówienia, oraz wystawia faktury.

W pracowni zatrudnionych jest trzech pracowników.

Pracownia Reprodukcyjnej Analogowej i Cyfrowej

Pracownia wykonuje kopie dokumentów oraz map z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego na:

- kserografach czarno białych i kolorowych, wielkoformatowych,
- skanerze płaskim wielkoformatowym produkcji szwedzkiej firmy Fenix,
- światłokopiarkach,
- ploterach.

W pracowni odnawia się uszkodzone bądź nieczytelne materiały państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego. Pracownia świadczy usługi reprodukcyjne w zakresie światłokopii, kserografii, fotografii, skanowania oraz plotowania.

W pracowni zatrudnionych jest trzech pracowników

Pracownia – Centrum Zarządzania Aktywnej Sieci Geodezyjnej ASG-PL (na etapie organizacji)

Zadaniem pracowni jest wdrożenie oraz odpowiadanie za utrzymanie oraz konserwację Aktywnej Sieci Geodezyjnej ASG-PL i jej elementów składowych oraz wykonywaniem zadań z użyciem tej Sieci, polegające w szczególności na:

- przyjmowaniu obserwacji ze stacji referencyjnych,
- archiwizacji i udostępnianiu danych obserwacyjnych,
- analizie obserwacji kontroli jakości,
- obliczaniu obserwacji użytkowników,
- prowadzeniu serwisu www jako podstawowej metody dostępu do ASG-PL.

Pracownia będzie dokonywać przeliczeń współrzędnych geodezyjnych z różnych układów na obowiązujące państwowe układy odniesienia i współpracować z powiatowymi organami administracji geodezyjnej i kartograficznej w zakresie prac związanych z wykorzystaniem technologii GPS.

Sprawy finansowe

Wpływy uzyskane ze sprzedaży i udostępniania map oraz pozostałych materiałów i danych z wojewódzkiego zasobu WODGiK w Katowicach odprowadza na konto Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.

Opłaty za dane z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego naliczane są na podstawie Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego. (Dz. U. Nr 115 z dnia 21 grudnia 2000 r. poz. 1209), natomiast opłaty za sprzedaż map i usługi reprodukcyjne oraz za zezwolenia na wykorzystanie materiałów z państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego naliczane są na podstawie załączników do uchwał Zarządu Województwa Śląskiego w tym zakresie.

Zakup map drukowanych topograficznych i tematycznych, WODGiK w Katowicach dokonuje w CODGiK w Warszawie. Przy zakupie otrzymujemy rabat w wysokości 35%.

Stan zasobu

Wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny zawiera 1240 godeł map, co daje w sumie około 167 848 arkuszy map analogowych w zasobie WODGiK w Katowicach.

Osnowa Geodezyjna

w postaci analogowej dla obszaru województwa śląskiego w zakresie osnowy poziomej i wysokościowej,

w postaci numerycznej dla obszaru 46 miast i gmin województwa śląskiego w zakresie osnowy poziomej,

Mapy topograficzne w skali 1 : 10 000 w układzie „42” i „92”

arkusze czterokolorowe lub dwukolorowe, płaskie i składane dostępne w formie analogowej lub w zapisie cyfrowym (format tiff)
ilość opracowanych arkuszy – 263 (ponad 1/3 obszaru województwa)
aktualność map 1992 - 1999

Mapy topograficzne w skali 1 : 50 000 w układzie „92”

arkusze sześciokolorowe lub siedmiokolorowe, płaskie i składane dostępne w formie analogowej lub w zapisie cyfrowym (format tiff)
ilość opracowanych arkuszy – 58 (obszar całego województwa)
aktualność map 1993 – 1996

Ortofotomapy w skali 1 : 10 000 w układzie „92” i „65 V”

arkusze opracowane zostały na podstawie zdjęć lotniczych w skali 1 : 26 000, wykonanych w ramach programu „PHARE” w latach 1996 – 1999, dostępne w postaci wydruków na wysokiej jakości materiale lub w zapisie cyfrowym (format tiff),
ilość opracowanych arkuszy w układzie „92” – 709, w układzie „65 V” – 387 (obszar całego województwa)

Mapy topograficzne w skali 1 : 5 000 w układzie „65”

Mapy topograficzne w skali 1 : 10 000 w układzie „65”

dostępne w formie analogowej jako wórniki diapozytywów lub kopie światłoczułe czarno-białe oraz w zapisie cyfrowym (format tiff, cit),
ilość opracowanych arkuszy w I i V strefie – 397 (obszar całego województwa),
aktualność map 1973 – 1986

Mapy topograficzne w skali 1 : 25 000 w układzie „65”

czterokolorowe lub dwukolorowe, płaskie, dostępne w formie analogowej lub w zapisie cyfrowym (format tiff),
ilość opracowanych arkuszy: w I strefie - 43, w V strefie - 98 (obszar całego województwa),
aktualność map 1962 – 1989

Mapy topograficzne w skali 1 : 50 000 w układzie „65”

czterokolorowe lub dwukolorowe, płaskie, dostępne w formie analogowej lub w zapisie cyfrowym (format tiff).
ilość opracowanych arkuszy – 35 (obszar całego województwa),
aktualność map 1973 – 1976

Mapy topograficzne w skali 1 : 100 000 w układzie „GUGIK 80”

sześciokolorowe, płaskie, dostępne w formie analogowej lub w zapisie cyfrowym (format tiff),
ilość opracowanych arkuszy – 22 (obszar całego województwa),
aktualność map 1982

Mapy sozologiczne w skali 1 : 50 000 w układzie „42”

dostępne w formie analogowej lub w wersji numerycznej (format MapInfo),
ilość opracowanych arkuszy – 58 (obszar całego województwa),

aktualność map 1994-1997

Mapy hydrograficzne w skali 1 : 50 000 w układzie „42”, „92” i „65”

dostępne w formie analogowej lub w wersji numerycznej (format MapInfo),
ilość opracowanych arkuszy w układzie „92” w wersji numerycznej – 33,
aktualność map 1994-2002

Mapa Powiatu Cieszyńskiego w skali 1:50000 w układzie „1992”

Mapy geomorfologiczne w skali 1 : 25 000 w układzie „65”

dostępne w formie analogowej lub w wersji numerycznej (format MapInfo),
ilość opracowanych arkuszy w ukł. „92” w wersji numerycznej – 33,
aktualność map 1987

Zdjęcia lotnicze

barwne w skali 1:26000 (program PHARE) obejmujące całe województwo (1995-99 r.),
barwne w skali 1:5000 (program PHARE) obejmujące całą aglomerację katowicką (1995 r.),
czarno-białe w skali 1:5600 (program PHARE) obejmujące obszar górniczy Rybnickiej Spółki
Węglowej (1995 r.),
czarno-białe w skali 1:10000 obejmujące obszar projektowanego zbiornika przeciwpow-
odziowego w rejonie Raciborza (1997 r.)
czarno-białe w skali 1:5600 (program PHARE) obejmujące południową część obszaru górni-
czego Nadwiślańskiej Spółki Węglowej (1997 r.),
czarno-białe w skali 1:5600 (program PHARE) obejmujące środkową i północną część obszaru
górniczego Nadwiślańskiej Spółki Węglowej (2000 r.),
czarno-białe w skali 1:27000 obejmujące województwo śląskie (2002 r.).

W drugiej połowie 2002 roku w WODGiK zeskanowane zostało:

870 arkuszy map topograficznych w układzie Borowa Góra w skali 1:5000 i w skali 1:10000,
aktualność map 1958 – 1962, kilkaset arkuszy map sozologicznych następujących miast woje-
wództwa śląskiego: Bytom, Chorzów, Czeladź, Dąbrowa Górnicza, Gliwice, Katowice, Knu-
rów, Krzyżanowice, Lubomia, Mikołów, Mysłowice, Piekary Śląskie, Racibórz, Ruda Śląska,
Siemianowice Śląskie, Sosnowiec, Świętochłowice, Tychy, Zabrze, aktualność map 1985-
1990.

W sprawie włączenia tychże materiałów do państwowego zasobu geodezyjnego i karto-
graficznego przygotowuje się pismo z załącznikami do Zarządu Województwa Śląskiego.
Przygotowywane jest również pismo z prośbą o włączenie do zasobu pierwszych elementów
bazy danych o obiektach topograficznych odpowiadającej skali 1:10000 tj: urzędy administracji
samorządowej, jednostki służby zdrowia, komendy i komisariaty Policji, komendy i remizy
Straży Pożarnej, kościoły, placówki oświatowe, obiekty sportowe, obiekty kultury, urzędy
skarbowe, urzędy pocztowe, stacje paliw, oraz granic obwodów łowieckich.

Materiały promujące wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny

Mapy i dane geoinformacyjne zgromadzone w państwowym zasobie geodezyjnym i
kartograficznym, jak nigdy dotąd, potrzebują działań marketingowych. Potrzeba działań
marketingowych przekracza możliwości organizacyjne, finansowe, a myślę że również
mentalne "zasobu", tak rozproszonego jak obecnie: terytorialnie i organizacyjnie. Natu-
ralnym liderem tych prac powinna być jedna instytucja centralna, dla całego zasobu w

imieniu właściciela czyli skarbu państwa. Z działań marketingowych powinno wynikać, że "zasób" jest jedną całością, bez względu na jego terytorialne rozdrobnienie itp. Czy to wszystko jest możliwe przy obecnej strukturze organizacyjnej prowadzenia państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego?

W 2001 roku WODGiK wraz z WGKiGN Urzędu Marszałkowskiego rozpoczął szereg działań mających na celu promowanie działalności i usług jakie świadczy Ośrodek, tworząc jednocześnie szereg planów i programów zmierzających do poprawy współpracy z powiatowymi i wojewódzkimi ośrodkami dokumentacji geodezyjnej i kartograficznej oraz potencjalnymi odbiorcami naszych materiałów i usług.

W latach 2001 – 2002 opracowano i wydano szereg materiałów reklamujących i promujących wojewódzki zasób geodezyjny i kartograficzny:

folder reklamowy,

broszurki,

materiały promocyjne – przykładowe arkusze map topograficznych, tematycznych i ortofotomap, - Mapa topograficzna, układ "92", skala 1:10 000, M-34-62-B-b-4 Chorzów-Batory, (Wojewódzki Park Kultury i Wypoczynku).

Ortofotomapa, układ "92", skala 1:25 000, M-34-39-C-b Częstochowa-Wsch.

Mapa topograficzna, układ "92", skala 1:50 000, M-34-75-C Bielsko-Biała, (Szczyrk i okolice).

mini kompakt CD z prezentacją materiałów dostępnych w wojewódzkim zasobie geodezyjnym i kartograficznym.

Pełna informacja o posiadanym zasobie geodezyjnym i kartograficznym znajduje się na stronach internetowych: www.geodezja.katowice.pl i www.wodgik.katowice.pl

Dwukrotnie w roku 2001 i 2002 WODGiK wraz z WGKiGN Urzędu Marszałkowskiego brał udział w Targach Geodezji i Geoinformatyki we Wrocławiu i w Katowicach, ponadto materiały i dane z zasobu prezentowane były w czasie XXXIV Zjazdu Delegatów Stowarzyszenia Geodetów Polskich w Ustroniu w maju 2001 roku i IV Konferencji Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Elblągu w kwietniu 2002 roku. Materiały oraz dane z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego prezentowane były również zagranicą w czasie dwóch Międzynarodowych Konferencji „GIS Croatia” w 2000 roku w Zagrzebiu i w 2002 roku w Splicie.

Co dalej? Budowa e-wodgik - poprzez realizację niżej wymienionych zadań:

1. Budowa topograficznej bazy danych! Jakiej?
2. Wdrażanie technologii GPS.
3. Wdrożenie elektronicznego obiegu dokumentów.
4. Wdrożenie podpisu elektronicznego.
5. Poprawienie struktur organizacyjnych ośrodka.
6. Stałe szkolenie pracowników.
7. Zwiększenie starań o wpływy na Fundusz Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.
8. Utrzymanie poziomu technicznego sprzętu i oprogramowania.
9. Nawiązanie współpracy z dużymi klientami biznesowymi.
10. Poprawa stanu zabezpieczenia danych.
11. Śledzenie i ściganie piractwa w zakresie korzystania z danych PZGiK.

Wnioski ze spotkań dyrektorów i kierowników WODGiK

Dyrektorzy i kierownicy WODGiK spotkali się w ramach Klubu Ośrodków Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej czterokrotnie. Pierwszy raz w Łodzi w maju 2001, następnie w Wiśle w dniach 25-27.10.2001 r. omawiając problematykę "Współpracy wojewódzkich ośrodków z powiatowymi w zakresie tworzenia GIS. Trzecie spotkanie odbyło się w Biało-brzegach koło Nieporętu w dniach 28-30.01.2002r. czwarte w czerwcu nt. "Topograficznej bazy danych" we Włocławku.

Uczestnicy ww. spotkań korzystając z prawie 3 letnich doświadczeń w zakresie funkcjonowania WODGiK po reformie administracyjnej państwa oraz uznając jako bardzo pilne dla dalszego sprawnego i w pełni kompetentnego działania WODGiK, wypracowali następujące pierwszorzędne wnioski:

1. Dla jasności kompetencyjnych konieczne jest opracowanie propozycji i przyjęcie zmian do Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączenia z zasobu oraz udostępniania zasobu, szczególnie należy dopracować:
 - zawartość zasobów centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, aby ośrodki realizowały właściwe sobie kompetencje, bez ich wzajemnego naruszania,
 - wprowadzić zapis zmierzający do umożliwienia wymiany danych nieodpłatnie między zasobami na poszczególnych poziomach na potrzeby tworzenia krajowego systemu informacji o terenie (zapis w rozporządzeniu o "zasobie", "kopie materiałów z poszczególnych zasobów mogą być przekazywane wzajemnie pomiędzy zasobami, z prawem do ich udostępniania", jak również rozporządzenie o "KSIoT" nie zapewniają wymiany geodanych).
2. Należy pilnie uregulować kwestie opłat za dane z wojewódzkiego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w ścisłym powiązaniu ze zmianami dotyczącymi rodzajów materiałów w poszczególnych zasobach i tak:
 - należy przygotować wniosek ze zmianami do Rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 14 listopada 2000 r. w sprawie wysokości opłat za czynności geodezyjne i kartograficzne oraz udzielanie informacji, a także za wykonywanie wyrysów i wypisów z operatu ewidencyjnego,
 - należy także opracować wspólne zasady opracowania cenników dla CODGiK i WODGiK z tytułu opłat za wydawane zezwolenia wynikające z art. 18 prawa geodezyjnego i kartograficznego (w tym udzielanie licencji na korzystanie z baz danych o przestrzeni).
3. Należy opracować jednolite wzory umów na sprzedaż hurtową urzędowych wydawnictw kartograficznych i umów licencyjnych na korzystanie z baz danych o przestrzeni województw.
4. Zainteresowane WODGiK podejmą starania dla opracowania jednolitych zasad udostępniania danych przez internet (dotyczy również struktury stron internetowych - nie takich samych!) przez poszczególne WODGiK.
5. Konieczny jest wspólny marketing i promowanie map oraz geodanych gromadzonych na poszczególnych szczeblach zasobu geodezyjno-kartograficznego.
6. Konieczne jest w trybie pilnym opracowanie założeń organizacyjnych i struktury podstawowej bazy danych - Topograficznej Bazy Danych, w tym opracowanie klucza (katalogu obiektów i słowników) obiektów topograficznych. Założenia te, powinny uwzględniać szczególny tryb prowadzenia tychże baz danych na terenach szkód górniczych...

Literatura:

1. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne. (Dz.U. nr 30 z dnia 26 maja 1989 r. poz. 163) z późniejszymi zmianami.
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie określenia rodzajów materiałów stanowiących państwowy zasób geodezyjny i kartograficzny, sposobu i trybu ich gromadzenia i wyłączenia z zasobu oraz udostępniania zasobu.
3. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 12 lipca 2001r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu założenia i prowadzenia krajowego systemu informacji o terenie.
4. Owsianowski A. Marketing w samorządzie, Samorząd Miejski, nr 1(77) styczeń 2002.

KONIEC CZĘŚCI KONFERENCYJNEJ

Joanna Bac-Bronowicz

Akademia Rolnicza, Wrocław

Jan Krupski

Uniwersytet Wrocławski

Wojciech Jankowski

Warszawa

UWAGI SKP DO PROJEKTU NOWELIZACJI USTAWY PRAWO GEODEZYJNE I KARTOGRAFICZNE

W czerwcu 2002 r. Główny Urząd Geodezji i Kartografii skierował do konsultacji ze Stowarzyszeniem Kartografów Polskich projekt nowelizacji naszej ustrojowej ustawy. Efektem tej pracy było przekazanie do Urzędu szczegółowych uwag w tych częściach ustawy, w których Stowarzyszenie uważało się za instytucję kompetentną. Poniżej przedstawiamy fragmenty ustawy do której poczyniliśmy uwagi (z pominięciem fragmentów bez naszego komentarza).

USTAWA

z dnia 17 maja 1989 r.

Prawo geodezyjne i kartograficzne.*

PROJEKT ZMIAN

aktualny tekst ustawy – bez żadnych oznaczeń

~~Z przekreśleniem – oznaczono tekst aktualny do skreślenia.~~

Podkreśleniem – oznaczono projektowane nowe brzmienie.

Z podkreśleniem i kursywą -- oznaczono tekst przeniesiony z ustawy o gospodarowaniu nieruchomościami lub nowe brzmienie całego rozdziału.

(pismem wąskim wprowadzono uwagi i komentarze przez SKP)

Rozdział 1 **Przepisy ogólne**

~~Art. 1. Ustawa reguluje sprawy geodezji i kartografii, krajowego systemu informacji o terenie, ewidencji gruntów i budynków, oraz inwentaryzacji i ewidencji sieci uzbrojenia terenu, rozgraniczania nieruchomości, państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz uprawnień do wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych.~~

Ustawa reguluje sprawy geodezji i kartografii, w tym:

- 1) krajowego systemu informacji geograficznej,
- 2) służby geodezyjnej i kartograficznej
- 3) prac geodezyjnych, kartograficznych i taksacyjnych,
- 4) katastru nieruchomości i gleboznawczej klasyfikacji gruntów,
- 5) powszechnej taksacji nieruchomości,
- 6) katastru obiektów uzbrojenia terenu,
- 7) rozgraniczania nieruchomości,
- 8) podziałów nieruchomości,
- 9) scaleń i podziałów nieruchomości,
- 10) państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- 11) uprawnień zawodowych do wykonywania prac geodezyjnych i kartograficznych.

Art. 2. Ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) pracach geodezyjnych - rozumie się przez to lokalizowanie informacji w przestrzeni poprzez projektowanie i wykonywanie pomiarów geodezyjnych, wykonywanie zdjęć lotniczych, dokonywanie obliczeń, sporządzanie i przetwarzanie dokumentacji geodezyjnej, a także zakładanie i aktualizację baz danych, pomiary i opracowania fotogrametryczne, grawimetryczne, magnetyczne i astronomiczne związane z realizacją zadań w dziedzinie geodezji i kartografii oraz krajowego systemu informacji o terenie, a także wykonywanie czynności technicznych i administracyjnych, związanych z rozgraniczaniem, scalaniem, podziałami i wymianą nieruchomości,
- 2) pracach kartograficznych - rozumie się przez to przedstawianie informacji o przestrzeni poprzez opracowywanie, merytoryczne i techniczne redagowanie map i opracowań pochodnych oraz ich reprodukowanie,
- 3) ~~(określony)~~ pracach taksacyjnych - rozumie się przez to określanie wartości katastralnej nieruchomości oraz lokalizację przestrzenną tych wartości, a także wyce-
nę nieruchomości poddanych scaleniu lub wymianie,

- 4) ośnawach geodezyjnych - rozumie się przez to usystematyzowany zbiór punktów geodezyjnych, dla których określono matematycznie ich wzajemne położenie i dokładność usytuowania,
- 5) znakach geodezyjnych - rozumie się przez to znaki z trwałego materiału, określające położenie punktów osnowy geodezyjnej,
- 6) mapie topograficznej - rozumie się przez to opracowanie kartograficzne o treści przedstawiającej elementy środowiska ~~geograficznego~~ naturalnego i elementy będące wynikiem działalności człowieka na powierzchni Ziemi i oraz ich przestrzenne związki,
(takie zdefiniowanie obejmuje wszystkie mapy, bez względu na skalę i treść. Istotą mapy topograficznej jest przedstawianie położenia (miejsc – topos) obiektów z możliwie dużą dokładnością i wymiernością, dlatego są to mapy w dużych skalach i z dokładną siatką współrzędnych. Należy zatem te dwie cechy wyraźnie podkreślić w tej definicji – nawet z podaniem granicy skal).
- 7) mapie zasadniczej - rozumie się przez to wielkoskalowe opracowanie kartograficzne, zawierające ~~aktualne~~ systematycznie aktualizowane informacje o przestrzennym rozmieszczeniu obiektów ogólnogeograficznych ~~oraz~~ elementach ~~ewidencji gruntów i budynków, a także katastru nieruchomości oraz katastru obiektów sieci~~ uzbrojenia terenu: ~~nadziemnych, naziemnych i podziemnych~~,
(w kontekście poprzedniego punktu należałoby określić granice skali dla tej mapy – wg instrukcji K-1 jest to skala 1:5 000)
- 8) ~~ewidencji gruntów i budynków~~ (katastrze nieruchomości) - rozumie się przez to jednolity dla kraju, systematycznie aktualizowany zbiór informacji o gruntach, budynkach i lokalach, ich właścicielach oraz o innych osobach fizycznych lub prawnych władających tymi gruntami, budynkami i lokalami,
- 9) terenach zamkniętych - rozumie się przez to tereny o charakterze zastrzeżonym ze względu na obronność ~~i~~ lub bezpieczeństwo państwa, ~~określone~~ ustalane lub znoszone przez właściwych ministrów i kierowników urzędów centralnych,
- 10) państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym - rozumie się przez to zbiór map oraz materiałów fotogrametrycznych, teledetekcyjnych, rejestrów, wykazów, informatycznych baz danych, katalogów danych geodezyjnych i innych opracowań powstałych w wyniku wykonania prac geodezyjnych i kartograficznych, wraz z infrastrukturą związaną z jego prowadzeniem,
- 11) ~~sieci~~ obiektach uzbrojenia terenu - rozumie się przez to wszelkiego rodzaju nadziemne, naziemne i podziemne przewody i urządzenia: wodociągowe, kanalizacyjne, gazowe, ciepłe, telekomunikacyjne, elektroenergetyczne i inne, ~~z wyłączeniem urządzeń melioracji szczegółowych~~, a także podziemne budowle, jak: tunele, przejścia, parkingi, zbiorniki oraz fundamenty obiektów budowlanych wymagających pozwolenia na budowę, odwierty geotechniczne, stałe punkty obserwacji zanieczyszczeń itp.,
- 12) gleboznawczej klasyfikacji gruntów - rozumie się przez to podział gleb na klasy bonitacyjne ze względu na ich jakość produkcyjną, ustaloną na podstawie cech genetycznych gleb,
- 13) powszechnej taksacji nieruchomości - rozumie się przez to ~~wycenę nieruchomości, realizowaną według odrębnych przepisów~~ wykonywanie prac taksacyjnych w celu ustalenia wartości katastralnej nieruchomości, w oparciu o informacje i dokumenty

zgrupowane w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym,

- 14) geodezyjnej ewidencji sieci katastrze obiektów uzbrojenia terenu - rozumie się przez to uporządkowany zbiór danych przestrzennych i opisowych ~~sieci obiektów~~ uzbrojenia terenu, a także informacje o ~~podmiotach władających siecią~~ ich właścicielach, a także o władających tymi obiektami,
- 15) krajowym systemie informacji geograficznej lub systemie informacji o terenie - rozumie się przez to standaryzowaną bazę danych przestrzennych, dotyczących określonego obszaru oraz procedury i techniki służące systematycznemu zbieraniu, aktualizowaniu, przetwarzaniu i udostępnianiu danych, wykonywanym z urzędu przez organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej [¶]. (system informacji geograficznej nie jest tożsamy z systemem informacji o terenie, ponieważ jest znacznie obszerniejszy i „wieloskalowy” – SIT stanowi jego część wieloskalową. Należy rozdzielić oba systemy ze względu na odmienny charakter ich budowania i danych),
- 16) branżowych systemach informacji geograficznej – rozumie się przez to systemy wykorzystujące dane krajowego systemu informacji geograficznej, stanowiące wraz z nim część zunifikowanego, światowego systemu informacji geograficznej (Geographical Information System, GIS), prowadzonego w celu zaspokojenia potrzeb informacyjnych zainteresowanych instytucji i osób sektora publicznego i prywatnego.
(nie istnieje „zunifikowany, światowy system informacji geograficznej”. Skrót GIS odnosi się ogólnie do wszystkich systemów informacji geograficznej, działających na różnym oprogramowaniu i platformach sprzętowych. Tylko w Polsce jest kilkadziesiąt różnych GIS-ów. Tę część zapisu należy więc usunąć – od słów „stanowiące wraz z nim ...” do słów: „...,GIS) prowadzonego...”).
- 17) informacji geograficznej – rozumie się przez to zarejestrowane informacje o obiektach znajdujących się na i pod powierzchnią Ziemi, wraz z określeniem ich położenia,
(to co jest **nad** powierzchnią Ziemi też ma swoje położenie i stanowi część systemu informacji geograficznej. Należy uwzględnić ten przypadek. Zapis powinien brzmieć: ...o obiektach i **zjawiskach** znajdujących się nad, na i pod ...”).
- 18) prowadzeniu państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego – rozumie się przez to gromadzenie, aktualizację, przechowywanie i utrzymywanie w gotowości użytkowej oraz udostępnianie, w tym przetwarzanie w celu udostępnienia dokumentów zasobu, a także dokumentów katastru nieruchomości i katastru sieci uzbrojenia terenu, realizowane z urzędu przez organy służby geodezyjnej i kartograficznej,
- 19) wojewódzkim lub powiatowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym - rozumie się przez to część państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, prowadzoną odpowiednio na szczeblu powiatowym lub wojewódzkim przez właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej,
- 20) wojewódzkim lub powiatowym funduszu gospodarki zasobem geodezyjnym i kartograficznym - rozumie się przez to część państwowego funduszu celowego, gromadzoną i wydatkowaną odpowiednio na szczeblu powiatowym lub wojewódzkim przez właściwy organ Służby Geodezyjnej i Kartograficznej,
- 21) opłatach adiacenckich – rozumie się przez to opłaty adiacenckie, o których mowa w ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz.U. z 2000 roku Nr 46 poz.543, Nr6 poz.70; z 2001 roku Nr 129 poz. 1447, Nr 154 poz. 1800 i z 2002 roku Nr 25, poz. 253) stosuje się odpowiednio

Rozdział 1a.
Krajowy system informacji geograficznej.

(...)

Art. 4. 2b. Właściwi ministrowie i kierownicy urzędów centralnych zawiadamiają niezwłocznie Głównego Geodetę Kraju, o ustaleniu lub zniesieniu terenu zamkniętego oraz podają klauzulę tajności informacji dotyczących obiektów znajdujących się na tym terenie. Ponadto przekazują Głównemu Geodecie Kraju, na kopii mapy topograficznej w skali 1:10 000 dla obszarów miast lub w skali 1:25 000 dla pozostałych obszarów, informację o zasięgu terenu zamkniętego. Współczesna cywilna kartografia topograficzna nie przewiduje mapy 1:25 000 – pozostaje tylko układ „1965” – jak długo?)

2c. Jeżeli teren utracił charakter terenu zamkniętego, zarządzający nim obowiązany jest przekazać właściwemu ~~staroście~~ geodecie powiatowemu dokumentację geodezyjną i kartograficzną oraz sporządzone mapy w celu włączenia ich do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, w terminie 30 dni od dnia wydania decyzji, o której mowa w ust. 2a. (Stosownie do pktu 2b o „niezwłoczności” można skrócić ten termin do np. max. 2 tygodni lub jeszcze krótszego).

2d. ⁽¹⁾ Nadzór nad pracami geodezyjnymi i kartograficznymi na terenach zamkniętych sprawuje właściwy minister lub kierownik urzędu centralnego.

3. Koszty zakładania osnów geodezyjnych, sporządzania mapy zasadniczej, ~~ewidencji gruntów i budynków~~ z zakładania i powadzenia katastru nieruchomości i katastru sieci uzbrojenia terenu oraz map topograficznych, a także systemu informacji o terenie, pokrywa się z budżetu państwa oraz ze środków Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym. W kosztach tych, celem realizacji zadań własnych, mogą uczestniczyć jednostki samorządu terytorialnego lub inni inwestorzy.

(za duża uznaniowość odnośnie inwestorów – dopuszczenie innych inwestorów np. prywatnych (?) może grozić niejednorodnością, rozproszeniem czy niekompletnością danych z różnych dziedzin lub na różnych obszarach z uwagi na własne interesy inwestorów – np. zatajenie lub zafalszowanie danych z zakresu ochrony środowiska. Kompletowanie danych i ich finansowanie MUSI być w jednych rękach. **Należy dokładnie określić, kto / co może być innym inwestorem i jakie ma obowiązki i uprawnienia.** Już dziś finansowanie tematycznych map topograficznych przez Urzędy Marszałkowskie skutkuje różnym zakresem treści tych map – wg ich życzenia a niezgodnie z „Wytycznymi...” – w różnych województwach. Te mapy są przewidziane jako element budowy Ksig).

W tym punkcie pisze się już tylko o SIT, brak zapisu o finansowaniu całego Ksig, jeśli miałby on być w gestii Głównego Geodety Kraju.

(...)

Art. 5. Dane zawarte w ~~ewidencji gruntów i budynków~~ katastrze nieruchomości, ewidencji katastrze sieci uzbrojenia terenu, mapach topograficznych oraz inne dane zawarte w państwowym zasobie geodezyjnym i kartograficznym stanowią podstawę ~~do założenia krajowego systemu informacji o terenie~~ krajowego systemu informacji geograficznej. (zakres tych danych to zdecydowanie za mało dla Ksig – por. art. 5a)

Art.5a. W celu budowy jednolitego, krajowego systemu informacji geograficznej, organy Służby Geodezyjnej i Kartograficznej udostępniają sobie nieodpłatnie bazy danych wymienione w art.4 ust.1. (Ksig nie może być budowany tylko przez Służbę G i K – poza jej kompetencją są dane i mapy geologiczne, glebowe, leśne, meteorologiczne/klimatyczne,

statystyczne, morskie, lotnicze W zapisie muszą więc być uwzględnione służby innych resortów, włącznie z wojskiem. Jeśli jest to niemożliwe to nie może być mowy o KSIG –u a tylko o KSIT).

(...)

Rozdział 2

Służba Geodezyjna i Kartograficzna

(...)

Art. 7. 1. Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach geodezji i kartografii jest Główny Geodeta Kraju. (zatem GGK **nie jest** właściwym organem w sprawach krajowego systemu informacji geograficznej. Geodezja i kartografia są tylko częścią tego systemu. [Uwaga ogólna: jest sprzeczność między nazwą Urzędu (Geodezji i **Kartografii**) a likwidacją departamentu zajmującego się **kartografią**]

2. Głównego Geodetę Kraju powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej

(...)

1) Art. 7a. 1. Główny Geodeta Kraju wykonuje zadania określone w ustawie, a w szczególności:

20) współpracuje z samorządami i organizacjami zawodowymi geodetów i kartografów. (po słowie „...samorządami” postawić przecinek i dodać „stowarzyszeniami...”)

(...)

3. Główny Geodeta Kraju określa skład osobowy Rady i Komisji, o których mowa w ust.2.

4. W celu realizacji zadań Służby Geodezyjnej i Kartograficznej, Główny Geodeta Kraju może przy pomocy Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym łączyć środki publiczne i prywatne zainteresowanych osób fizycznych, prawnych i innych jednostek organizacyjnych. (łączenie środków z różnych źródeł może być bardzo brzemiennie w skutkach, zwłaszcza w odniesieniu do ogólnopolskiego systemu informacji „o wszystkim”. Warunki finansowania ze środków prywatnych muszą być bardzo jasno i szczegółowo określone w przepisach wykonawczych).

Art. 7b. Wojewoda wykonuje zadania określone w ustawie, a w szczególności:

1) realizuje politykę państwa w zakresie geodezji i kartografii.

2) programuje oraz koordynuje wykonywanie z budżetu państwa prac:

a) geodezyjnych i kartograficznych,

b) geodezyjno-urządzenioworolnych. (bardzo niezręczne określenie)

(...)

Art. 7d. 1. Wojewódzki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, w imieniu Głównego Geodety Kraju:

1) nadzoruje wykonywanie przez starostów polityki państwa w dziedzinie geodezji i kartografii.

2) nadzoruje działania powiatowych inspektorów nadzoru geodezyjnego.

3) współdziała z Głównym Geodetą Kraju oraz organami kontroli państwowej w zakresie właściwości nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

4) kontroluje urzędy, instytucje publiczne, osoby fizyczne i przedsiębiorców w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących geodezji i kartografii oraz standardów organizacyjno-technicznych przy wykonywaniu prac geodezyjnych i kartograficznych.

(1. czy jest możliwa kontrola osób fizycznych w świetle tak sformułowanego zapisu ?; 2. czy jest intencją ustawodawcy kontrola wszystkich prac geodezyjnych i kartograficznych, czy tylko podlegających zgłoszenia do zasobu ?. proponujemy wyraźnie określić po słowach „...i kartograficznych”: „..., podlegających zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego”

(...)

Rozdział 3

Prace geodezyjne i kartograficzne i taksacyjne

(...)

Art. 18. ⁽¹¹⁾

(...)

3. Zakres własnego użytku osobistego, o którym mowa w ust.2 obejmuje krąg osób pozostających w związku osobistym, w szczególności pokrewieństwa, powinowactwa lub stosunku towarzyskiego. (lepiej brzmi zapis: „... w ust.2 określa ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych, art.23, ust.1 i 2)

(...)

Rozdział 8

Uprawnienia zawodowe do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii

Art. 42. 1. Do wykonywania samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii jest niezbędne posiadanie uprawnień zawodowych.

2. Przez wykonywanie samodzielnych funkcji w dziedzinie geodezji i kartografii rozumie się:

- 1) kierowanie pracami geodezyjnymi i kartograficznymi, podlegającymi zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego, oraz sprawowanie nad nimi bezpośredniego nadzoru,
- 2) wykonywanie czynności rzeczoznawcy z zakresu prac geodezyjnych i kartograficznych, podlegających zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego,
- 3) pełnienie funkcji inspektora nadzoru z zakresu geodezji i kartografii,
- 4) wykonywanie czynności technicznych i administracyjnych związanych z rozgraniczaniem nieruchomości, modernizacją oraz prowadzeniem katastru nieruchomości i katastru sieci uzbrojenia terenu, państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego oraz krajowego systemu informacji geograficznej.

5) wykonywanie prac geodezyjnych i kartograficznych niezbędnych do dokonywania wpisów w księgach wieczystych oraz prac geodezyjnych i kartograficznych, w wyniku których mogłoby nastąpić zagrożenie dla zdrowia lub życia ludzkiego.

(należy rozszerzyć listę samodzielnych funkcji w zakresie **kartografii** o podane niżej:

- a) pełnienie funkcji dyrektora lub dyrektora technicznego wydawnictwa kartograficznego lub geodezyjno-kartograficznego
- b) wykonywanie czynności / funkcji samodzielnego redaktora opracowań kartograficznych podlegających zgłoszeniu do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego
- c) wykonywanie funkcji redaktora naczelnego lub prowadzącego opracowań kartograficznych dla użytku szkolnego,
- d) pełnienie funkcji członka Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej,
- e) pełnienie funkcji biegłego sądowego w zakresie kartografii,
- f) osobiste prowadzenie działalności gospodarczej, doradczej lub opiniodawczej w zakresie kartografii (odpowiednik wolnego zawodu)
- g) pełnienie funkcji instruktora lub wykładowcy kursów szkoleniowych w zakresie kartografii (poza pracą dydaktyczną w szkołach ponadpodstawowych i wyższych),

3. Osoby wykonujące samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii są obowiązane wykonywać swoje zadania z należytą starannością, zgodnie z zasadami współczesnej wiedzy technicznej i obowiązującymi przepisami prawa.

Art. 43. Uprawnienia zawodowe nadaje się w następujących zakresach:

- 1) geodezyjne pomiary sytuacyjno-wysokościowe ~~realizacyjne i inwentaryzacyjne~~,
- 2) rozgraniczanie i podziały nieruchomości (gruntów) oraz sporządzanie dokumentacji do celów prawnych,
- 3) geodezyjne pomiary podstawowe,
- 4) geodezyjna obsługa inwestycji,
- 5) geodezyjne urządzenie terenów rolnych i leśnych, a także wycena (szacowanie) gruntów poddawanych scaleniu lub wymianie, (zbyt rozbudowane brzmienie tych uprawnień. Koniecznie skrócić lub rozdzielić na dwa zakresy: 1) j.w. 2) wycena (szacowanie) gruntów
- 6) redakcja map,
- 7) fotogrametria i teledetekcja,
- 8) ~~(skreślony)~~ klasyfikacja gruntów, (ewent. tu dodać ... „i wycena (szacowanie) gruntów”) (1- koniecznie sprecyzować o jaką klasyfikację chodzi? 2- także i w tym zakresie ograniczenie wykształcenia do geodezyjnego eliminuje innych specjalistów, np. gleboznawców, geologów, geomorfologów (?) itp. jeśli chodzi o gleboznawczą klasyfikację gruntów).
- 9) krajowy system informacji geograficznej. (ograniczenie wykształcenia do geodezyjnego w odniesieniu do tego zakresu jest niedopuszczalne. W ustawie była mowa o systemie informacji o terenie, co nie jest równoznaczne z tym systemem. Budowa GIS o zasięgu krajowym wymaga współpracy wielu specjalistów-geografów, geologów, biologów, statystyków, urbanistów, architektów a nawet lekarzy czy wojskowych itp. Z drugiej strony, nadanie uprawnień w tak szerokim zakresie poszczególnym specjalistom usankcjonuje prawnie ich

(nie)kompetencje w dziedzinach spoza ich specjalności. Wydaje się, że KSIG powinien być wyjęty spod kompetencji GUGiK z powodu ogromnej złożoności takiego systemu. Pod kontrolą GUGiK może pozostawać jedynie SIT.)

10) prowadzenie państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego.

Art. 44. 1. Uprawnienia zawodowe w dziedzinie geodezji i kartografii mogą otrzymać osoby, które:

1) posiadają wyższe ~~lub średnie~~ wykształcenie geodezyjne, **(należy bezwzględnie dopisać po przecinku „geodezyjno-kartograficzne lub geograficzne lub specjalnością kartografii”;** proponowany zapis definitywnie pozbawia kartografów możliwości ubiegania się o uprawnienia w zakresie 6, rezerwując je wyłącznie dla geodetów. Jednocześnie nadaje się Głównemu Geodecie Kraju prawo do uwzględniania innego zawodu, nawet nie pokrewnego, przy staraniach o uzyskanie uprawnień – por. art. 44, ust. 4).

2) posiadają ~~3-2~~ lata praktyki zawodowej w dziedzinie obejmującej nadawane uprawnienia w wypadku wykształcenia wyższego i 6 lat praktyki zawodowej w wypadku wykształcenia średniego,

(skrócenie okresu praktyki zawodowej przy ograniczeniu wykształcenia do wyższego geodezyjnego zdecydowanie umacnia preferowanie geodetów, praktycznie eliminując innych absolwentów kartografii. Ta kwestia ma być ustalona w rozporządzeniu właściwego ministra – por. art. 45, ust.5. Należy utrzymać jako minimum poprzedni okres **nieprzerwanej** praktyki zawodowej).

3) wykażą się znajomością przepisów w dziedzinie geodezji i kartografii,

4) posiadają nienaganną opinię zawodową. (kto lub jaka instytucja miałaby wydawać takie opinie i na jakiej podstawie? Jest to potencjalna okazja do niesprawdzalnej uznaniowości.

Ponadto w rozporządzeniu ministra z dnia 14 listopada 2000 r. „w sprawie sposobu, trybu i szczegółowych warunków nadawania uprawnień zawodowych oraz działania komisji kwalifikacyjnej do spraw uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii” jest wymóg udokumentowania swojej praktyki zawodowej wykonanymi pracami. Jest to słuszny warunek, uniemożliwiający składanie ogólnikowych i nie dających się potwierdzić oświadczeń. Takiego wymagania nie stawia jednak ustawa. Aby więc rozporządzenie było zgodne z ustawą, należy taki warunek wprowadzić do ustawy, np. zamiast opinii zawodowej).

2. Uprawnienia zawodowe w ~~zakresach, o których~~ zakresie, o którym mowa w art. 43 pkt. ~~6 i 7~~, 1 mogą otrzymać również osoby posiadające wyższe średnie wykształcenie ~~geograficzne o specjalności kartografia~~ geodezyjne ~~albo innej specjalności, po ukończeniu podyplomowego studium w zakresie kartografii~~ po spełnieniu wymagań wymienionych w ust.1 pkt. 3 i 4 oraz posiadające 4 letnią praktykę zawodową w dziedzinie obejmującej nadawane uprawnienia, a także osoby spełniające wymagania wymienione w ust.1 pkt.1, 2 i 4.

(po słowach „... 4-letnią” należy dodać „nieprzerwaną”)

2a. Uprawnienia zawodowe w zakresach, o którym mowa w art. 43 pkt 6, 7 i 9 mogą otrzymać również osoby posiadające wyższe wykształcenie geograficzne o specjalności kartografia albo innej specjalności, po ukończeniu podyplomowego studium w zakresie kartografii, po spełnieniu wymagań wymienionych w ust.1 pkt 2, 3 i 4. (z treści tego punktu wynika, że kartografowie po ukończeniu wyższych studiów specjalistycznych musieliby jeszcze odbyć studia podyplomowe. Byłoby to jaskrawą deprecjacją wyższego wykształcenia w tym zakresie, a jednocześnie preferencją wyłącznie dla geodetów, niekoniecznie ze specjalnością kartografia. Taki zapis należy usunąć, określając warunki wykształcenia jak zaproponowano w ust. 1, pkt 1. Natomiast w tym punkcie uwarunkować studiami podyplomowymi w zakresie kartografii inne

wykształcenie pokrewne – geograficzne z inną specjalnością lub geodezyjne bez specjalności kartografia).

3. Osoby posiadające w dziedzinie geodezji i kartografii tytuł naukowy profesora albo I lub II stopień specjalizacji zawodowej, nadane w trybie odrębnych przepisów, są zwolnione z wymogów określonych w ust. 1 pkt 2 i 3. (należy koniecznie dodać po słowie „... profesora” - „**stopień naukowy doktora habilitowanego**...”). Jest to stopień samodzielnego pracownika naukowego i obecnie jest praktycznie równorzędny tytułowi profesora uczelni).

4. Główny Geodeta Kraju może w uzasadnionych wypadkach, na wniosek osoby ubiegającej się o uzyskanie uprawnień zawodowych, uznać posiadanie innego ~~pokrewnego~~ wykształcenia, w tym również uzyskanego poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej i długoletniej geodezyjnej lub kartograficznej praktyki zawodowej, a w przypadku uprawnień wymienionych w art. 43 pkt. 8 spełnienie wymagań określonych w trybie art.26, ust.1, pkt.5. za spełnienie wymagań kwalifikacyjnych, o których mowa w ust. 1 i 2.

(niezręczność stylistyczna. Lepiej brzmi: „W przypadku uprawnień wymienionych w art. 43 pkt. 8 niezbędne jest także spełnienie wymagań określonych w trybie art. 26, ust. 1, pkt.5.”

(zbyt ogólnikowo i uznaniowo – należy koniecznie określić rodzaj tego wykształcenia, **utrzymać** „**pokrewnego**” oraz dokładnie określić minimalną ilość lat **nieprzerwanej** praktyki geodezyjnej lub kartograficznej, odpowiadającą praktyce „**długoletniej**” – w ustawie lub rozporządzeniu. Proponujemy **8 lat.**)

Art. 45. 1. Uprawnienia zawodowe nadaje **lub odmawia ich nadania** Główny Geodeta Kraju na podstawie wyników zakończonego egzaminem postępowania kwalifikacyjnego, przeprowadzonego przez ~~komisję kwalifikacyjną do spraw uprawnień zawodowych~~ Państwową Komisję Kwalifikacyjną. Odmowa nadania uprawnień zawodowych następuje w drodze decyzji.

2. Nadanie uprawnień zawodowych stwierdza się świadectwem. (- tę część można przenieść do punktu poprzedniego, jak zaproponowano).

3. Główny Geodeta Kraju powołuje ~~komisję kwalifikacyjną do spraw uprawnień zawodowych z udziałem~~ Państwową Komisję Kwalifikacyjną zapewniając udział w jej pracach przedstawicieli stowarzyszeń społeczno-zawodowych działających w dziedzinie geodezji i kartografii, a także prowadzi centralny rejestr osób posiadających uprawnienia zawodowe. (jeśli przedstawiciele stowarzyszeń mają być pełnoprawnymi członkami Komisji a nie tylko obserwatorami, muszą posiadać uprawnienia zawodowe w zakresach, których dotyczy egzamin).

3a. Członkowie Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej powoływani są na okres lat 3.

4. Koszty postępowania kwalifikacyjnego ponosi osoba ubiegająca się o nadanie uprawnień zawodowych.

5. ⁽²²⁾ ~~Minister właściwy do spraw architektury i budownictwa~~ Minister właściwy do spraw budownictwa, gospodarki przestrzennej i mieszkaniowej określi, w drodze rozporządzenia, sposób, tryb i szczegółowe warunki nadawania uprawnień zawodowych oraz działania ~~komisji kwalifikacyjnej do spraw uprawnień zawodowych w dziedzinie geodezji i kartografii~~ Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej, a w szczególności:

- 1) tryb składania wniosków o nadanie uprawnień zawodowych,
- 2) sposób i warunki uznania praktyki zawodowej,
- 3) organizację działania ~~komisji kwalifikacyjnej~~ Państwowej Komisji Kwalifikacyjnej.

- 4) sposób przeprowadzania postępowania kwalifikacyjnego, egzaminu i ustalania jego kosztów,
 - 5) wzory świadectw tych uprawnień,
 - 6) sposób prowadzenia, ~~z~~ zakres danych i **warunki udostępniania** centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe,
 - 7) szczegółowy wykaz umiejętności, zakres wiedzy teoretycznej oraz minimum doświadczenia zawodowego, niezbędnych do uzyskania uprawnień zawodowych w określonym zakresie.
- mając na uwadze potrzebę oceny umiejętności samodzielnego wykonywania prac zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, standardami technicznymi i zasadami współczesnej wiedzy technicznej.

Art. 46. 1. Osobom, o których mowa w art. 42, które ze swojej winy naruszyły przepisy art. 42 ust. 3, można:

- 1) udzielić upomnienia,
- 2) udzielić nagany ~~z wpisem do centralnego rejestru osób posiadających uprawnienia zawodowe,~~
- 3) zawiesić wykonywanie uprawnień zawodowych na okres od 6 miesięcy do jednego roku,
- 4) zawiesić wykonywanie uprawnień zawodowych do czasu ponownego złożenia egzaminu z wynikiem pozytywnym,
- 5) odebrać uprawnienia zawodowe, z możliwością ubiegania się o ponowne ich uzyskanie po upływie 3 lat od dnia ich odebrania.

2. W sprawach wymienionych w ust. 1 pkt. 1 i 2 orzeka, w drodze decyzji województki inspektor nadzoru geodezyjnego i kartograficznego, a w sprawach wymienionych w ust.1. pkt 3, 4 i 5 Główny Geodeta Kraju na wniosek wojewódzkiego inspektora nadzoru geodezyjnego i kartograficznego.

(...)

Uwagi wniesiono w dn. 18-20 czerwca 2002 r.

Joanna Bac-Bronowicz

*Katedra Geodezji i Fotogrametrii
Akademia Rolnicza, Wrocław*

PROJEKTY POLSKICH NORM DOTYCZĄCE INFORMACJI GEOGRAFICZNEJ OPINIOWANE PRZEZ SKP

Na podstawie art. 16 ust. 1 Ustawy o normalizacji (Dz.U. 1993 Nr 55 poz. 251 z późn. zm.) Zespół Budownictwa Biura Polskiego Komitetu Normalizacyjnego opracował projekty polskich norm dotyczące informacji geograficznej. Normy opracowane zostały przez Normalizacyjną Komisję Problemową nr 297 ds. Informacji Geograficznej. Normy te zostały

przesłane przez Zespół Budownictwa BPKN do zaopiniowania przez SKP. Poniżej przedstawiam tematy i deskryptory opiniowanych przez nas projektów norm.

Polska norma	Temat główny	Deskryptory
PrPN-N-12009	Informacja geograficzna Model odniesienia	0274617B - przetwarzanie danych, - informacja geograficzna, 0664037 - pojęcia ogólne, 0348236 - modele, 1031780 - kodowanie
PrPN-N-12160	Informacja geograficzna Opis danych Schemat przestrzenny	- informacja geograficzna, - języki, - dane, - geometria, - opis
PrPN-N-13376	Informacja geograficzna Opis danych Reguły budowy schematów aplikacyjnych	- informacja geograficzna, - dane, - reguła, - schemat aplikacyjny

PrPN-N-12009 opisuje podstawy normalizacji dla całego obszaru informacji geograficznej, omawia główne przedmioty zainteresowania i ich zależności. W normie zidentyfikowano i zdefiniowano strukturalny zespół pojęć i metod umożliwiających definiowanie, opisywanie, transfer oraz aktualizację i formułowanie pytań odnośnie informacji geograficznej (tzw. metadanych). Norma jest wstępem dla całej rodziny Polskich Norm z zakresu informacji geograficznej opartych na pracach Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego CEN/TC 287 Geographic information. W niniejszej normie wykorzystano postanowienia zawarte w prawnym ENV 12009: 1997 Geographic information – Reference model.

PrPN-N-12160 definiuje schemat przestrzenny opisujący właściwości przestrzenne danych geograficznych. Właściwości te obejmują wyspecjalizowane struktury, właściwości i zależności zarówno geometryczne jak i topologiczne. Każdy schemat przedstawiony w normie jest zapisany w języku EXPRESS i przedstawiony graficznie w formie UML. W normie wykorzystano prawnym ENV 12160: 1997 Geographic information – Data description – Spatial Schema (CEN/TC 287).

PrPN-N-13376 podaje reguły stosowania Polskich Norm w dziedzinie informacji geograficznej oraz techniki opisu danych do budowy schematów aplikacyjnych dla tych że zastosowań. Norma zawiera opis zasad budowania schematów aplikacyjnych z wyczerpującym przedstawieniem powiązań z innymi normami źródłowymi CEN, z normami znajdującymi się w chwili obecnej w przygotowaniu do wydania jako Polskie Normy oraz z już istniejącymi Polskimi Normami. W normie wykorzystano prawnym ENV 13376: 1999 Geographic information – Data description – Rules for application schemas (CEN/TC 287).

Dziękujemy Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu za umożliwienie zapoznania się z projektem pierwszych norm dotyczących systemów geograficznych. Stowarzyszenie popiera i uważa za celowe i potrzebne opracowanie norm, które wprowadzą ład w nazewnictwie i pozwolą prawidłowo zrozumieć tematykę dotyczącą informacji geograficznej. Normy te będą doskonałą podstawą do opracowania dawno oczekiwanych w Polsce standardów dotyczących tematyki systemów informacji geograficznej.

Przesyłaliśmy Polskiemu Komitetowi Normalizacyjnemu uwagi (autorstwa J. Bac-Bronowicz i A. Iwaniaka) co do brzmienia niektórych sformułowań lub co do trudności z ich zrozumieniem. Nasze uwagi ogólne dotyczyły trudności przy tłumaczeniu pojęć. Przesłaliśmy też uwagi szczegółowe do norm. Przy tłumaczeniu następnych norm zaproponowaliśmy konsultacje w ramach konferencji kartograficznych i zebrań naszego stowarzyszenia. W czasie poprzedniej szkoły kartograficznej bardzo dużo czasu poświęcono nazewnictwu kartograficznych produktów internetowych (mapa cyfrowa, komputerowa, numeryczna itd.). Jeżeli zostanie opublikowane tłumaczenie następnych norm należało by dla kompletności przedstawienia zagadnień dołączyć opis notacji graficznej UML oraz języka EKSPRESS.

Sugerowaliśmy zastanowienie się nad pilną potrzebą ściślejszej współpracy między zespołem opracowującym powyższe normy z zespołem pracującym nad nowelizacją Prawa Geodezyjnego i Kartograficznego. Poniżej jako przykład rozbieżności podaję proponowane w Prawie geodezyjnym i kartograficznym sformułowania oraz zastrzeżenia wniesione przez SKP w czasie posiedzenia Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej, oparte na definicjach z projektów wyżej opisanych Polskich Norm.

Ustawa Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz.U. 2000 Nr 100 poz. 1086) w art. 2 ust.17 podaje: „Ilekroć w ustawie jest mowa o: informacji geograficznej – rozumie się przez to zarejestrowane informacje o obiektach znajdujących się na i pod powierzchnią Ziemi, wraz z określeniem ich położenia”.

Komentarz SKP: Polski Komitet Normalizacyjny przygotowuje normy na temat Informacji geograficznej - (PrPN-N-13376 i inne). W projekcie Prawa geodezyjnego i kartograficznego znajdują się zdecydowanie inne definicje niż obowiązujące w podręcznikach akademickich lub np. w projekcie polskiej normy podano: Informacja geograficzna – Informacja dotycząca w sposób bezpośredni lub pośredni zjawisk związanych z położeniem odniesionym do Ziemi. Dane geograficzne zawierają aspekty semantyczne, przestrzenne oraz jakości. Aspekty semantyczne opisują reprezentowany model. Aspekty przestrzenne definiują położenie i kształt. Aspekty jakości wskazują możliwości. Wydaje się, że w Prawie geodezyjnym i kartograficznym definicje powinny odpowiadać przyjętym normom lub ogólnie przyjętym standardowym definicjom.

Uważamy za bardzo pilne i potrzebne przetłumaczenie pozostałych tematów normalizacyjnych wymienionych w zał. B do Pr PN-N-12009:

ENV 12656: 1998 Geographic information – Data description – Quality,
ENV 12657: 1998 Geographic information – Data description – Metadata,
ENV 12658: 1998 Geographic information – Data description – Transfer,
ENV 12661: 1998 Geographic information – Referencing – Geographic identifiers,
ENV 12762: 1998 Geographic information – Referencing – Direct position,
CR 12660: 1998 Geographic information – Processing – Query and Update: spatial aspects,
CR 13425: 1998 Geographic information – Overview,
CR 13636: 1998 Geographic information – Vocabulary,
CR 13 568: 1998 Geographic information – Data description – Conceptual schema language.

Zdajemy sobie sprawę jak trudnym zadaniem jest przetłumaczenie na język polski tych tematów, tak aby mogły funkcjonować jako standardy pojęciowe i nazewniczne. W związku z tym należy zwrócić szczególną uwagę na poprawność językową i właściwość tłumaczenia w szeroko rozumianym kontekście (konsultacje międzybranżowe).

Wojciech Jankowski

Warszawa

PRZEDSTAWICIELE GEODETÓW I KARTOGRAFÓW U PREZYDENTA RP

W dniu 18 września 2002r. reprezentanci obu środowisk zostali przyjęci przez Prezydenta RP, Aleksandra Kwaśniewskiego. Ekipie gości przewodniczył prezes Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii, Jerzy Albin, a towarzyszyli mu: wiceprezes Ryszard Preuss, doradca Głównego Geodety Kraju Zdzisław Adamczewski, przewodniczący Państwowej Rady Geodezyjnej i Kartograficznej Bogdan Ney, prezes Stowarzyszenia Geodetów Polskich Kazimierz Czarniecki oraz wiceprzewodniczący Stowarzyszenia Kartografów Polskich Wojciech Jankowski.

Po przedstawieniu przez prezesa J. Albina członków delegacji, zaprezentowano i podarowano Prezydentowi najnowsze wytwory polskiej geodezji i kartografii. Wśród nich była ortofotomapa okolic Pałacu Prezydenckiego, obrazy satelitarne, mapy tyfologiczne oraz wyróżniający się wielkością i ciężarem *Atlas Rzeczypospolitej Polskiej*.

Zainteresowanie Prezydenta tym ostatnim dziełem oraz zgoda na patronowanie dalszemu wydawaniu kolejnych części atlasu z pewnością usatysfakcjonuje środowisko kartograficzne. Mapy tyfologiczne zostały wręczone z prośbą o przekazanie Małżonce, by służyły w jej charytatywnej działalności. Z widocznym zadowoleniem Gospodarz spotkania przyjął informację o tegorocznym sukcesie polskiej kartografii na wystawie w Berlinie, zorganizowanej z okazji ONZ-owskiej konferencji na temat standaryzacji nazw geograficznych.

Mówiono również o cieniach i blaskach obu zawodów. Prezydenta interesowało, w jakim stopniu bezrobocie dotyka nasze profesje, jak kształtuje się sytuacja rynkowa, ile osób pracuje w zawodzie i jaka jest jego kondycja przed wejściem do Wspólnoty Europejskiej. Ograniczony czas audyencji nie pozwalał na obszernie wypowiedzi, zatem prezes GUGiK zwięźle odpowiedział i skrótkowo omówił m.in. ideę Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym, prace nad nowelizacją *Prawa Geodezyjnego i Kartograficznego*, wprowadzanie katastru, zakres eksportu usług geodezyjnych, działanie Systemów Informacji Geograficznej, GPS i nawigacji satelitarnej.

Wyrazem pozytywnego odbioru zasłyszanych informacji była zgoda Prezydenta na objęcie honorowego patronatu nad przyszłoroczną międzynarodową konferencją poświęconą przydatności GIS i prac geodezyjnych w zarządzaniu państwem.

Po wizycie, w Głównym Urzędzie Geodezji i Kartografii odbyła się konferencja prasowa, podczas której, oprócz omówienia przebiegu i efektów spotkania z Prezydentem, przedstawiono stan prac nad nowelizacją ustawy *Prawo Geodezyjne i Kartograficzne*.

SPRAWY CZŁONKOWSKIE

Przedstawiamy się tym, którzy jeszcze się wahają z wstąpieniem do SKP.

LISTA CZŁONKÓW SKP Stan na dzień 18. listopada 2002 r.

L.p.	Imię i nazwisko	Numer ewidencyjny	Data przyjęcia do SKP	Miejscowość
1.	Stanisław Alexandrowicz	1/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Toruń
2.	Jacek Augustyniak	2/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
3.	Joanna Bac-Bronowicz	3/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Wrocław
4.	Tadeusz Chrobak	4/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Kraków
5.	Henryk Górski	5/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
6.	Roman Janusiewicz	6/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Wrocław
7.	Krzysztof Kałamucki	7/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Lublin
8.	Ryszard Klimko	8/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Stupsk
9.	Izabella Krauze-Tomczyk	9/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
10.	Jan Krupski	10/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Wrocław
11.	Ewa Krzywicka-Blum	11/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Wrocław
12.	Andrzej Macioch	12/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
13.	Andrzej Makowski	13/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
14.	Jerzy Ostrowski	14/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
15.	Jan Panasiuk	15/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
16.	Michał Stankiewicz	16/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Warszawa
17.	Janusz Szewczuk	17/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Kraków
18.	Stefan Żynda	18/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Poznań
19.	Wiesława Żyszkowska	19/99	Członek-założyciel – 4. 03. 1999	Wrocław
20.	Maria Pelczar	20/99	15. 06. 1999	Gdańsk
21.	Jerzy Mościbroda	21/99	15. 06. 1999	Lublin
22.	Andrzej Kaczyński	22/99	15. 06. 1999	Warszawa
23.	Dariusz Gotlib	23/99	15. 06. 1999	Warszawa
24.	Robert Olszewski	24/99	15. 06. 1999	Warszawa
25.	Henryk Gałach	25/99	15. 06. 1999	Warszawa
26.	Zofia Stępień	26/99	15. 06. 1999	Warszawa
27.	Henryk Witański	27/99	15. 06. 1999	Katowice
28.	Halina Klimczak	28/99	15. 06. 1999	Wrocław
29.	Stanisław Kołaczyński	29/99	15. 06. 1999	Gdynia
30.	Jacek Pasławski	30/99	15. 06. 1999	Warszawa
31.	Adam Iwaniak	31/99	15. 06. 1999	Wrocław
32.	Mieczysław Sirko	32/99	15. 06. 1999	Lublin
33.	Janusz Gołaski	33/99	30. 09. 1999	Poznań
34.	Michał Okonek	34/99	30. 09. 1999	Łódź
35.	Michał Najgrakowski	35/99	30. 09. 1999	Poznań
36.	Tomasz Nowacki	36/99	30. 09. 1999	Warszawa
37.	Jolanta Korycka-Skorupa	37/99	30. 09. 1999	Warszawa
38.	Jan Laskowski	38/99	30. 09. 1999	Warszawa

39.	Tadeusz Z. Kliniewski	39/99	30. 09. 1999	Warszawa
40.	Wiesław Ostrowski	40/99	30. 09. 1999	Warszawa
41.	Andrzej Gawryszewski	41/99	15. 10. 1999	Warszawa
42.	Jan Rutkowski	42/99	15. 10. 1999	Warszawa
43.	Lucyna Szaniawska	43/99	15. 10. 1999	Warszawa
44.	Remigiusz Piotrowski	44/99	15. 10. 1999	Warszawa
45.	Czesław Sworowski	45/99	15. 10. 1999	Warszawa
46.	Maria Kacprzak	46/99	15. 10. 1999	Warszawa
47.	Jolanta Machowska	47/99	15. 10. 1999	Warszawa
48.	Krystyna Sikorska	48/99	15. 10. 1999	Warszawa
49.	Michał Siwicki	49/99	15. 10. 1999	Warszawa
50.	Maria Andrzejewska	50/99	15. 10. 1999	Warszawa
51.	Henryk Kowalski	51/99	15. 10. 1999	Warszawa
52.	Beata Mięgoć-Kowalska	52/99	15. 10. 1999	Warszawa
53.	Marek Baranowski	53/99	15. 10. 1999	Warszawa
54.	Andrzej Czerny	54/99	15. 10. 1999	Warszawa
55.	Wojciech Rządowski	55/99	15. 10. 1999	Warszawa
56.	Zdzisław Kamiński	56/99	15. 10. 1999	Poznań
57.	Przemysław Wieliczko	57/99	15. 10. 1999	Poznań
58.	Andrzej Gładewski	58/99	15. 10. 1999	Warszawa
59.	Paweł Jan Kowalski	59/99	15. 10. 1999	Warszawa
60.	Wiesław Kaprowski	60/99	15. 10. 1999	Warszawa
61.	Pavel Neytchev	61/99	15. 10. 1999	Gdańsk
62.	Dariusz Dukaczewski	62/99	15. 10. 1999	Warszawa
63.	Witold Czajka	63/99	15. 10. 1999	Zielona Góra
64.	Mariusz Olczyk	64/99	15. 10. 1999	Warszawa
65.	Zenon Kozieł	65/99	15. 10. 1999	Toruń
66.	Ewa Biłska	66/99	15. 10. 1999	Warszawa
67.	Ludwik Przyłuski	67/99	15. 10. 1999	Warszawa
68.	Jerzy Siwek	68/99	15. 10. 1999	Warszawa
69.	Dagmara Kociuba	69/99	15. 10. 1999	Lublin
70.	Bogdan Horodyski	70/99	15. 10. 1999	Warszawa
71.	Jacek Sztolcman	71/99	15. 10. 1999	Warszawa
72.	Jolanta Sieradzka-Kasprzak	72/99	15. 10. 1999	Warszawa
73.	Małgorzata Kościelska-Chmurko	73/99	15. 10. 1999	Warszawa
74.	Elżbieta Tokarska	74/99	15. 10. 1999	Warszawa
75.	Agnieszka Momot	75/99	16. 10. 1999	Warszawa
76.	Lidia Poniży	76/99	16. 10. 1999	Poznań
77.	Barbara Jaranowska	77/99	16. 10. 1999	Warszawa
78.	Radzym Ławniczak	78/99	16. 10. 1999	Poznań
79.	Katarzyna Fagiewicz	79/99	16. 10. 1999	Poznań
80.	Władysław Pawlak	80/99	16. 10. 1999	Wrocław
81.	Jolanta Brzóska	81/99	16. 10. 1999	Poznań
82.	Elżbieta Nowak-Ferdhus	82/2000	16. 02. 2000	Wrocław
83.	Wojciech Jankowski	83/2000	3. 03. 2000	Warszawa
84.	Marek Witecki	84/2000	3. 03. 2000	Warszawa

85.	Janusz Łopatto	85/2000	3. 03. 2000	Warszawa
86.	Mateusz Prichacz	86/2000	3. 03. 2000	Wrocław
87.	Całka Henryka	87/2000	23. 03. 2000	Warszawa
88.	Morawska Bogumiła	88/2000	23. 03. 2000	Warszawa
89.	Werner Wiesława	89/2000	23. 03. 2000	Wrocław
90.	Tomecki Janusz	90/2000	23. 03. 2000	Białystok
91.	Wiśniewska Emilia	91/2000	23. 03. 2000	Warszawa
92.	Kuzemko Marcin	92/2000	23. 03. 2000	Poznań
93.	Kamiński Jarosław	93/2000	23. 03. 2000	Poznań
94.	Suchanecka Grażyna	94/2000	23. 03. 2000	Poznań
95.	Suchanecki Paweł	95/2000	23. 03. 2000	Poznań
96.	Stelmach Małgorzata	96/2000	23. 03. 2000	Poznań
97.	Mamet Hanna	97/2000	23. 03. 2000	Poznań
98.	Tritt Małgorzata	98/2000	23. 03. 2000	Poznań
99.	Zieliński Jerzy	99/2000	23. 03. 2000	Katowice
100.	Kowalski Grzegorz	100/2000	23. 03. 2000	Łódź
101.	Kokociński Przemysław	101/2000	23. 03. 2000	Poznań
102.	Michalak Magdalena	102/2000	23. 03. 2000	Poznań
103.	Marcinkowska Lidia	103/2000	23. 03. 2000	Poznań
104.	Czarnecka Justyna	104/2000	23. 03. 2000	Poznań
105.	Parożyńska Beata	105/2000	23. 03. 2000	Poznań
106.	Uciechowska-Henska Barbara	106/2000	23. 03. 2000	Poznań
107.	Dobrzyńska Danuta	107/2000	23. 03. 2000	Poznań
108.	Rzepecki Janusz	108/2000	23. 03. 2000	Poznań
109.	Koralewska Izabela	109/2000	23. 03. 2000	Poznań
110.	Werner Piotr	110/2000	2. 05. 2000	Warszawa
111.	Zawiła-Niedźwiecki Tomasz	111/2000	2. 05. 2000	Warszawa
112.	Postek Stanisław	112/2000	2. 05. 2000	Warszawa
113.	Konias Andrzej	113/2000	2. 05. 2000	Sosnowiec
114.	Kuźmiuk Elżbieta	114/2000	3. 07. 2000	Warszawa
115.	Bernatowicz Joanna	115/2000	3. 07. 2000	Warszawa
116.	Buczek Agnieszka	116/2000	14. 09. 2000	Kraków
117.	Joński Sławomir	117/2000	14. 09. 2000	Warszawa
118.	Chelmiński Maciej	118/2000	14. 09. 2000	Warszawa
119.	Trzmielewski Roman	119/2000	23. 10. 2000	Kraków
120.	Minorowicz Paweł	120/2000	10. 11. 2000	Wrocław
121.	Romanowska Justyna	121/2000	10. 11. 2000	Wrocław
122.	Ścisły Marek	122/2000	10. 11. 2000	Wrocław
123.	Cybalski Krzysztof	123/2000	10. 11. 2000	Warszawa
124.	Spallek Waldemar	124/2000	24. 11. 2000	Wrocław
125.	Borowicz Dorota	125/2000	24. 11. 2000	Wrocław
126.	Kaj Leszek	126/2000	24. 11. 2000	Wrocław
127.	Lubarska Agnieszka	127/2000	24. 11. 2000	Kamień Pom.
128.	Skorek Monika	128/2000	24. 11. 2000	Częstochowa
129.	Derkowska Dorota	129/2000	7. 12. 2000	Wrocław
130.	Kulaga Ryszarda	130/2000	7. 12. 2000	Wrocław
131.	Górski Jacek	131/2000	7. 12. 2000	Olsztyn

132.	Błędowski Jerzy	132/2000	7. 12. 2000	Wrocław
133.	Florek Elżbieta	133/2000	7. 12. 2000	Słupsk
134.	Trafas Kazimierz	134/2000	7. 12. 2000	Kraków
135.	Ziółkowski Jan	135/2000	7. 12. 2000	Gdańsk
136.	Kistowski Mariusz	136/2000	30. 03. 2001	Gdańsk
137.	Świdorski Grzegorz	137/2000	30. 03. 2001	Łódź
138.	Jankowska Ewa	138/2001	30. 03. 2001	Warszawa
139.	Buczowski Krzysztof	139/2001	30. 03. 2001	Warszawa
140.	Leonowicz Anna	140/2001	30. 03. 2001	Warszawa
141.	Weinrit Adam	141/2001	30. 03. 2001	Gdynia
142.	Rzędowski Jan	142/2001	30. 03. 2001	Warszawa
143.	Ostrowska Elżbieta	143/2001	30. 03. 2001	Warszawa
144.	Nakoneczna Iwona	144/2001	30. 03. 2001	Wrocław
145.	Durajczyk-Starościak Ewa	145/2001	30. 03. 2001	Wrocław
146.	Robert Pajkert	146/2001	30.03.2001	Wrocław
147.	Krystian Pyka	147/2001	5.07.2001	Kraków
148.	Zalewski Wojciech	148/2002	21. 03. 2002	Wrocław
149.	Talacha Jarosław	149/2002	21. 03. 2002	Warszawa
150.	Pietrusiewicz Witold	150/2002	21. 03. 2002	Warszawa
151.	Pizoń Małgorzata	151/2002	21. 03. 2002	Warszawa
152.	Pitura Piotr	152/2002	21. 03. 2002	Wrocław
153.	Czajkowska Katarzyna	153/2002	21. 03. 2002	Wrocław
154.	Malinowski Szymon Piotr	154/2002	21. 03. 2002	Bielsko-Biała

Wszystkich niezdecydowanych serdecznie zachęcamy do wstąpienia do Stowarzyszenia Kartografów Polskich. Pomimo wielu trudności i niekiedy występujących „zatorów” uważamy, że spełniamy bardzo istotną misję dla poprawienia stanu naszego zawodu i polskiej kartografii. Osoby zainteresowane zapraszamy na spotkanie podczas I Zawodowej Konferencji SKP „Zawód Kartografa” oraz na strony internetowe www.aqua.ar.wroc.pl/skp gdzie jest zamieszczony Statut SKP oraz wiele informacji z dotychczas wydanych Biuletynów.

SKŁADKI CZŁONKOWSKIE

Składki członkowskie wciąż pozostają na niezmiennym poziomie. Składka normalna wynosi 60,00 zł rocznie a ulgowa dla uprawnionych członków – 30,00 zł. rocznie. Nadal obniżona pozostaje składka członkowska dla doktorantów – wynosi ona 50% składki normalnej, czyli 30,00 zł. rocznie.

Niestety, terminowość opłacania składek wciąż jest słabą stroną Stowarzyszenia. Z tej przyczyny łączne zaległości wynoszą obecnie ponad 6000 zł. jest to duża kwota, co poważnie ogranicza możliwości działania Zarządu. Apelujemy o jak najszybsze uregulowanie zaległości oraz o zgłaszanie aktualnych danych osobowych.

Konto bankowe:

Stowarzyszenie Kartografów Polskich we Wrocławiu
Nr 10205255-448730-270-1 (BP PKO IV O/Wrocław)

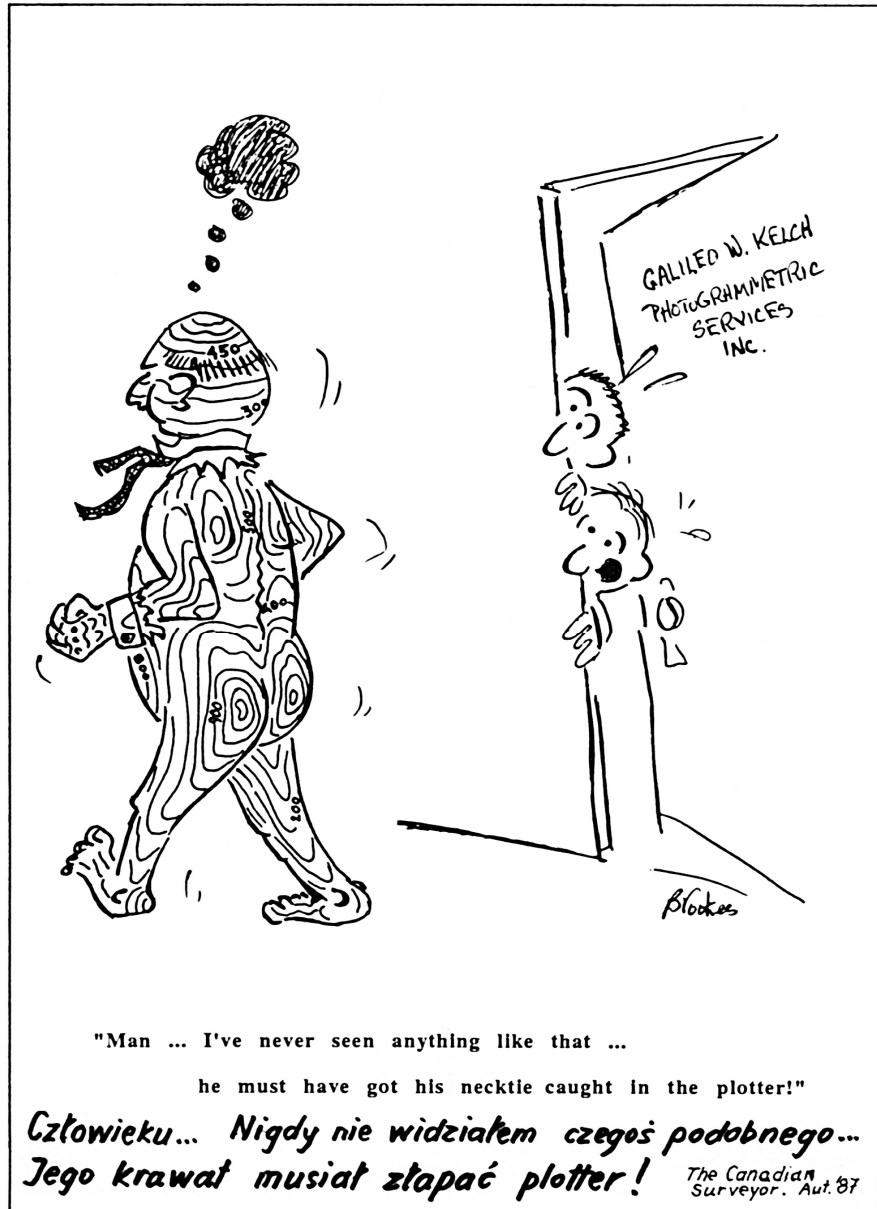
Dopisek w nawiasie tylko dodatkowo – nie trzeba go wpisywać, ponieważ kod banku jest zawarty w numerze konta.

**JUBILEUSZ 50-LECIA ZAKŁADU KARTOGRAFII INSTYTUTU
GEOGRAFICZNEGO UNIwersYTETU WROCLAWSKIEGO**

Upzejmie informujemy, że w marcu 2003 r. Zakład Kartografii Instytutu Geograficznego Uniwersytetu Wrocławskiego będzie obchodzić jubileusz 50-lecia powstania. Z tej okazji planowane jest okolicznościowe seminarium, spotkanie absolwentów wszystkich roczników z ówczesnej Katedry a potem Zakładu Kartografii oraz złożenie kwiatów na grobach Założyciela Katedry i jej Pracowników. Wszystkich Absolwentów wrocławskiej kartografii uniwersyteckiej prosimy o kontakt z dr hab. Wiesławą Żyszkowską, kierownikiem Zakładu, w celu podania swoich aktualnych danych adresowych oraz o odwiedzenie strony internetowej Zakładu **www.kartografia.uni.wroc.pl**

Rys. Jan Krupski

AUTUMN 1987

(Rys. Brooks, *The Canadian Surveyor*, 1987)